

**ROK
LUTOSŁAWSKIEGO
2013
RAPORT**

100/
100
LUTOSŁAWSKI

BOGDAN ZDROJEWSKI

Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej przyjął 7 grudnia 2012 roku uchwałę uznającą rok 2013 Rokiem Witolda Lutosławskiego. W uzasadnieniu decyzji znalazły się następujące słowa: „Jego dzieła, obecne na wszystkich ważnych estradach koncertowych od ponad sześćdziesięciu lat, odkrywają nowe przestrzenie piękna i odstaniają nieznane wcześniej możliwości rozumienia i przeżycia współczesnego świata. Związany z wielką tradycją europejską, od Beethovena i Chopina po Debussy’ego i Bartóka, był jednocześnie w działalności publicznej patriotą, w twórczości zaś obywatelem świata”.

Dzięki specjalnemu programowi Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego „Lutosławski 2013 – Promesa” przygotowano na cały rok imponującą liczbę ponad półtora tysiąca przedsięwzięć artystycznych, naukowych, edukacyjnych, dokumentacyjnych oraz popularyzatorskich, związanych z postacią i twórczością Witolda Lutosławskiego w kontekście muzyki, historii i kultury XX wieku. Wydarzenia te odbywały się w wielu miastach Polski, Europy i świata, adresowane były zarówno do wytrawnych melomanów, jak również do dzieci i młodzieży.

We współpracy z Towarzystwem im. Witolda Lutosławskiego, Instytutem Adama Mickiewicza, Narodowym Instytutem Audiowizualnym, Narodowym Instytutem Fryderyka Chopina oraz Polskim Radiem zrealizowany został bogaty i międzynarodowy program działań koncertowych, edukacyjnych i wydawniczych, a materialne owoce tej rocznicy w postaci książek, czasopism, tłumaczeń, audycji i nagrań radiowych, telewizyjnych oraz płytowych, a także specjalnych portali i stron internetowych zapewnią jeszcze długi czas obecności muzyki i postaci Lutosławskiego wśród nas.

Wszystkim organizatorom i partnerom obchodów – polskim i ze świata – bardzo serdecznie dziękuję za tak różnorodny i ciekawy rok, pełen muzycznych wrażeń.

FOT. MARTA ANKERSZTEJN

ANDRZEJ KOSOWSKI

Dyrektor Instytutu Muzyki i Tańca
Pełnomocnik Ministra ds. Obchodów Roku Lutosławskiego

Obfitość muzycznych wydarzeń w Roku Lutosławskiego była z pewnością imponująca pod względem ich liczby i poziomu. Włączenie się najwybitniejszych dyrygentów, artystów i zespołów w programowanie koncertów i festiwałów z muzyką Lutosławskiego miało także wartość zewnętrznej oceny Jego spuścizny i postaci. Sir Simon Rattle z Filharmonią Berlińską, Esa-Pekka Salonen z Philharmonia Orchestra, Antoni Wit z Filharmonią Narodową, Edward Gardner z BBC Symphony Orchestra, Paavo Järvi z Orchestre de Paris, Sakari Oramo ze Szwedzką Królewską Orkiestrą Symfoniczną i wreszcie Krystian Zimerman czy Anne-Sophie Mutter prezentowali na całym świecie kompozycje Lutosławskiego w najlepszych salach koncertowych i na najważniejszych festiwalach od Berlina i Paryża po Hong Kong i Moskwę. W ponad półtora tysiąca wydarzeń sfinansowanych w „Promesie” uczestniczyło ponad siedem tysięcy artystów i ponad trzysta tysięcy widzów i słuchaczy. Przyjmując tę listę wykonawców i rzeszę melomanów za gwarancję jakości repertuaru, otrzymaliśmy potwierdzenie wysokiej w skali światowej pozycji twórcy *Chantefleur et chantefables*.

Pamiętajmy, że Lutosławskiego nie ma już wśród nas prawie dwadzieścia lat: nie powstały nowe utwory, kompozytor nie prowadził koncertów w roli dyrygenta, odchodzą także świadkowie epoki. Rośnie równocześnie nowe pokolenie muzykologów, wykonawców i słuchaczy, dla których Lutosławski jest już historyczną postacią, jaką na przykład dla naszego pokolenia był Baird czy Serocki. Jeżeli młody muzykolog sięga po partytury Lutosławskiego, a młody dyrygent kładzie je na pulpicie, to kierują się oni wewnętrzną i samodzielną oceną twórczości artysty. To może być kolejne potwierdzenie zakotwiczenia Lutosławskiego w historii światowej muzyki.

Z przygotowanego przez nasz Instytut Raportu wynika, że co dwa dni gdzieś na świecie wykonuje się jeden z utworów Lutosławskiego, a co najmniej raz w tygodniu słuchacze sal koncertowych poznają nową interpretację utworu orkiestrowego. Jest to kolejne już potwierdzenie znaczenia twórczości Witolda Lutosławskiego w światowym obiegu kulturowym. Setna rocznica urodzin i wielkie muzyczne święto tylko to dodatkowo potwierdziły.

Z przygotowanego przez nasz Instytut Raportu wynika,
że co dwa dni gdzieś na świecie wykonuje
się jeden z utworów Lutosławskiego, a co najmniej
raz w tygodniu słuchacze sal koncertowych
poznają nową interpretacją utworu orkiestrowego.

FOT. GRZEGORZ LEPIARZ

PAWEŁ POTOCZNY

Dyrektor Instytutu Adama Mickiewicza

Melomani są być może ostatnią grupą aktywnych uczestników kultury, która celebruje wielkie rocznice z pasją nieznaną kinomanom czy wielbicielom teatru. To z myślą o nich unikalny w polskiej kulturze trust (Instytut Muzyki i Tańca, Instytut Adama Mickiewicza, Narodowy Instytut Audiowizualny, Polskie Radio, Towarzystwo im. Witolda Lutosławskiego) zaprezentował międzynarodowy program Lutosławski 100/100.

Ale w IAM patrzymy dalej, poza horyzont roku jubileuszowego w przekonaniu, że jego efekty powinny być mierzone tym, co przyniosą kolejne lata - ilością i jakością kolejnych wykonań utworów Lutosławskiego, jego trwałą obecnością w repertuarach światowej klasy orkiestr i prestiżowych sal koncertowych.

Ten rok obfitował w wiele rewelacyjnych wykonań i rejestracji, które weszły do kanonu światowej fonografii. Z naszego punktu widzenia był również bardzo cennym i wartościotwórczym narzędziem budowy relacji z naszymi partnerami - dyrygentami, artystami, kuratorami, krytykami i akademikami. To w oparciu o te relacje program Polska Music i jego lider Ewa Bogusz-Moore wprowadzają naszą współczesną muzykę do międzynarodowego obiegu. Oprócz wielu wspaniałych, duchowych przeżyć, których dostarczył nam Rok Lutosławskiego tak właśnie w IAM widzimy najważniejszy efekt tego projektu.

Paweł Potoczny

Ten rok obfitował w wiele
rewelacyjnych wykonań i rejestracji, które weszły
do kanonu światowej fonografii.

WYBRANE WYDARZENIA POLSKIE

Program Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego	10
Spacerownik po Warszawie Lutosławskiego	12
Album książkowy Lutosławski 1913–2013	13
PostStowie Andrzeja Chłopeckiego	14
Festiwal Łańcuch X	15
Inauguracja Roku Witolda Lutosławskiego w Polsce	16
Genius Lutos – projekt integracji społecznej	18
Międzynarodowy Konkurs Kompozytorski	20
IX Międzynarodowy Konkurs Wiolonczelowy im. Witolda Lutosławskiego	22
Spektakle choreograficzne do muzyki Lutosławskiego	24
Lutosławski dla dzieci	26
Międzynarodowy Festiwal Muzyczny Chopin i Jego Europa	28
Koncert Krystiana Zimermana podczas Warszawskiej Jesieni	30
Odświeżenie tablicy pamiątkowej w warszawskim liceum	32
Powołanie orkiestr młodzieżowych	33
Koncert Philharmonia Orchestra i Esa-Pekka Salonena w Warszawie	34
Nowe publikacje utworów Witolda Lutosławskiego	36
Wydanie płyt CD z muzyką Lutosławskiego	38
Lutosławski w Polskim Radiu	40
Serwis internetowy trzejkompozytorzy.pl	42
Granatowy zeszyt – film dokumentalny	44
Druga młodość Derwida	46
Lutosławski i sztuki wizualne	48

PROGRAM MINISTRA KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO

Operator programu „Lutosławski 2013 – Promesa”:
Instytut Muzyki i Tańca

300 TYSIĘCY ODBIORCÓW UCZESTNICZYŁO
W WYDARZENIACH ZORGANIZOWANYCH W RAMACH
PROGRAMU „LUTOSŁAWSKI 2013 – PROMESA”

Spośród zgłoszonych projektów komisja konkursowa wybrała ponad półtora tysiąca wydarzeń: koncertów, festiwali, wystaw, wykładów, konferencji, nagrań, publikacji, sztuk dramatycznych i spektakli tanecznych. Wydarzenia artystyczne odbyły się w Polsce i za granicą – od Rosji po Kanadę.

Wśród wybranych projektów znalazło się blisko 100 koncertów z udziałem wybitnych artystów, 85 spektakli, ponad 60 spotkań z twórcami, 33 konkursy oraz ponad 50 wydawnictw płytowych, książkowych i nutowych. Program położył silny nacisk na edukację. Dofinansowano ponad 60 warsztatów i kursów, 110 audycji szkolnych, 300 radiowych oraz niemal 40 wykładów, paneli dyskusyjnych,

prelekcji i sesji naukowych. W ramach wymienionych imprez bardzo ważną rolę odegrały te skierowane do dzieci: spektakle, koncerty, książki i płyty. Liczba wydarzeń, ich zasięg terytorialny oraz spektrum publiczności z pewnością doprowadzą do przełamania stereotypu o hermetyczności muzyki współczesnej.

Przy ocenie wniosków zgłoszonych do programu nie zapomniano także o innym wydarzeniu 2013 roku w Polsce – obchodach Roku Juliana Tuwima. Niemal 40% dofinansowanych zadań, zwłaszcza tych o charakterze edukacyjnym, zawierało w swoich programach utwory Lutosławskiego skomponowane do wierszy polskiego poety.

Blisko 100 koncertów, 85 spektakli,
ponad 60 spotkań z twórcami, 33 konkursy
oraz ponad 50 wydawnictw płytowych,
książkowych i nutowych. Dofinansowano ponad
60 warsztatów i kursów, 110 audycji szkolnych,
300 radiowych oraz niemal 40 wykładów.

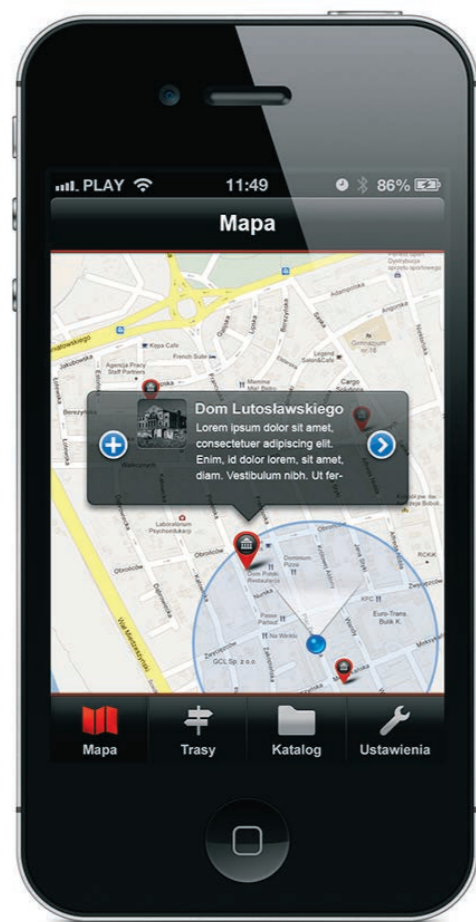
Ponad półtora tysiąca wydarzeń
w przeszło stu miastach dwunastu
państw świata zorganizowanych
zostało w ramach programu
Lutosławski 2013 – Promesa

FOT. KONRAD CŹWIK / I AM

SPACEROWNIK PO WARSZAWIE LUTOSŁAWSKIEGO

lutoslawski.warszawa.pl

W dwujęzycznej, polsko-angielskiej aplikacji niedostępna jest muzyka. Postąpiliśmy w zgodzie ze zdaniem samego Lutosławskiego, który napisał, że nie ma niczego gorszego dla kompozytora, niż zniekształcenia jego muzyki przez dźwięki ulicy.

DR ARTUR SZKLENER (NIFC)

APLIKACJA MOBILNA UMOŻLIWIA ZWIEDZANIE WARSZAWY ŚLADAMI LUTOSŁAWSKIEGO

Dzięki współpracy Instytutu Muzyki i Tańca, Narodowego Instytutu Fryderyka Chopina, Towarzystwa im. Witolda Lutosławskiego oraz firmy Netingen powstała aplikacja mobilna umożliwiająca zwiedzanie Warszawy śladami Lutosławskiego. Spacerownik *Witold Lutosławski. Przewodnik po Warszawie*, dostępny w języku polskim i angielskim, pozwala poruszać się po mieście rodzinnym kompozytora poznając miejsca, z którymi był związany i w których

często bywał. Aplikacja w ciekawy sposób przedstawia fakty z życia Lutosławskiego, informacje o jego twórczości oraz o osobach mających wpływ na jego życie prywatne i zawodowe. Spacerownik podzielony został na siedem tematycznych tras, które zawierają 56 omówionych punktów miasta. Teksty przygotowała Danuta Gwizdalanka, głosów zaś użyczyli Rafał Dziwisz i Ramon Shindler.

„Początkowo planowaliśmy uczcić rocznicę setnych urodzin

Lutosławskiego publikacją książki – opowiedzieć jego biografię poprzez historię Warszawy, miasta, z którym był bardzo związany” – powiedziała Kamila Stępień-Kutera, współautorka przewodnika. „Zdecydowaliśmy się jednak na przewodnik w formie elektronicznej, z którego można korzystać wygodniej niż z książki”.

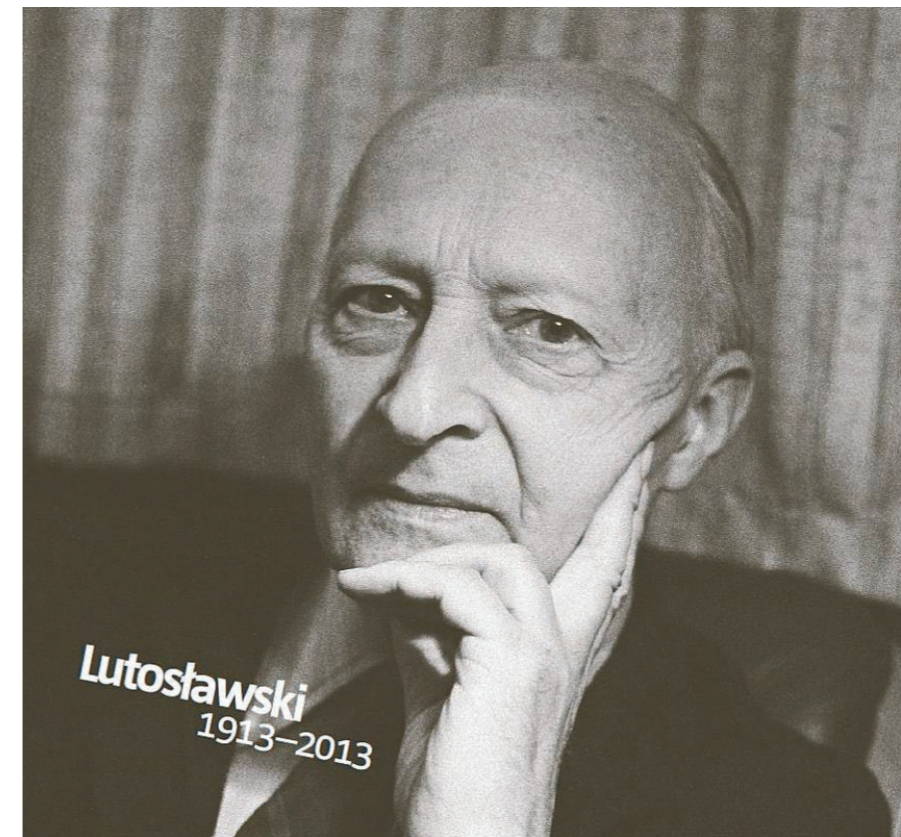
Aplikacja jest dostępna bezpłatnie w wersji na trzy platformy: Android, iOS oraz Windows Phone.

ALBUM KSIĄŻKOWY LUTOSŁAWSKI 1913–2013

Wydawcy:

Towarzystwo im. Witolda Lutosławskiego
Muzeum Historyczne m. st. Warszawy
Instytut Muzyki i Tańca

PONAD 300-STRONICOWY ALBUM ELŻBIETY MARKOWSKIEJ *LUTOSŁAWSKI. 1913-2013*, WYDANY W POLSKIEJ I ANGIELSKIEJ WERSJI JĘZYKOWEJ, ZAWIERA OBSZERNY WYBÓR FOTOGRAFII Z ARCHIWÓW RODZINY I PRZYJACIÓŁ, WYPOWIEDZI KOMPOZYTORA I WSPOMNIENIA BLISKICH.

„To swego rodzaju »wypisy« czy też antologia, bo oprócz licznych fotografii, zawartość albumu tworzą głównie teksty wcześniej publikowane. W pierwszym rzędzie są to zapisy wypowiedzi Lutosławskiego z rozmów z Elżbietą Markowską w radiowej Dwójce” – pisał Olgierd Pisarenko w obszernym omówieniu publikacji, która ukazała się w „Ruchu Muzycznym”.

„W przypadku albumu zatytułowanego (aż nadto bezpretensjonalnie) »Lutosławski 1913-2013« na pewno można mówić o powodzeniu: tę pozycję z zaciekawieniem weźmie do rąk każdy, kto zetknął się z muzyką Lutosławskiego. Kto zaś miał szczęście zetknąć się z nim osobiście (a wciąż jest takich wielu), z radością odświeży w swej pamięci obraz tego niezwykłego człowieka, obdarzonego błyskotliwą inteligencją, cieszącego się wielkim autorytetem artystycznym i moralnym, a zarazem skromnego, powściągliwego, ujmującego łagodnego i otwartego na sprawy innych ludzi” – pisał Olgierd Pisarenko.

Całość ujęta w ramy wyrazistego planu (Kompozytor – Pianista – Dyrygent – Obywatel – Krąg – Rodzina – Radio), ma strukturę luźną, mozaikową. To swego rodzaju „wypisy” czy też antologia.

OLGIERD PISARENKO | RUCH MUZYCZNY

POSTSŁOWIE ANDRZEJA CHŁOPECKIEGO

Wydawca:

Towarzystwa im. Witolda Lutosławskiego

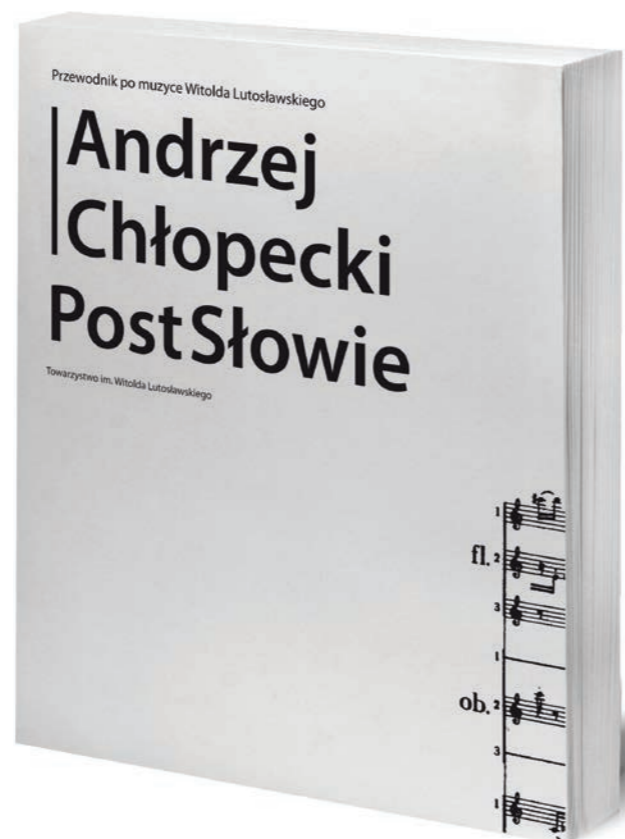
Książka Andrzeja Chłopeckiego *PostSłowie. Przewodnik po muzyce Witolda Lutosławskiego*, zaplanowana przez wydawcę jako specjalny akcent na obchody stulecia kompozytora, okazała się wyścigiem autora z czasem, a raczej ze śmiercią. Wyścigiem niestety przegrany – odszedł, zanim zdążył książkę skończyć i dopracować. Pozostała propozycja w wielu szczegółach interesująca, choć dyskusyjna – jak większość wypowiedzi Chłopeckiego. Zresztą to on podobno chciał, żeby tekst miał szerokie marginesy, żeby czytelnik mógł z nim dyskutować. Szkoda tylko, że dyskusja z jego strony już się nie rozwinie.

DOROTA SZWARCMAN | POLITYKA

OSTATNIE DZIEŁO WYBITNEGO KRYTYKA MUZYCZNEGO ANDRZEJA CHŁOPECKIEGO, JEST SZCZEGÓLNYM PRZEWODNIKIEM PO TWÓRCZOŚCI WITOLDA LUTOSŁAWSKIEGO.

Publikacja, zawiera wnikliwe omówienie większości utworów Mistrza, m.in. symfonie, utwory orkiestrowe i koncertujące oraz pieśni francuskojęzyczne. Informacje o pieśniach polskojęzycznych, utworach kameralnych i solowych

skompletowano już po śmierci Chłopeckiego, bazując na jego publicystyce i notatkach. Książka zawiera także trzy eseje, w których krytyk podsumowuje twórczość Lutosławskiego wskazując przełomowe momenty w jego estetycznej drodze.

Publikacja została doceniona przez jury 53. Konkursu Polskiego Wydawców Książek, które nominowało ją w kategorii „Książki naukowe, popularnonaukowe (humanistyka)” do nagrody w konkursie „Najpiękniejsze Książki Roku 2012”.

FESTIWAL ŁAŃCUCH X

24 stycznia – 9 lutego 2013 | Warszawa

Organizatorzy festiwalu:

Towarzystwo im. Witolda Lutosławskiego
Instytut Muzyki i Tańca

KONCERTEM NA ZAMKU KRÓLEWSKIM W WARSZAWIE W WIGILIĘ 100. URODZIN WITOLDA LUTOSŁAWSKIEGO ZAINAUGUROWANO FESTIWAL ŁAŃCUCH X. KONCERT BYŁ RÓWNIEŻ OKAZJĄ DO WRĘCZENIA PIERWSZYCH MEDALI ROKU LUTOSŁAWSKIEGO

Na festiwal złożyły się koncerty, kursy mistrzowskie, wernisaż wystawy i festiwal muzyki dla dzieci *Łańcuszek*. W programach koncertów festiwalowych obok dzieł Lutosławskiego zabrzmiały m.in. utwory Krzysztofa Pendereckiego, Henryka Mikołaja Góreckiego, a także stypendystów Lutosławskiego – Grażyny i Andrzeja Krzanowskich, Aleksandra Lasonia, Tadeusza Wieleckiego, Pawła Mykietyna i Tomasza Opalki, wykonane przez najwybitniejsze polskie zespoły orkiestrowe, m. in.: Narodową Orkiestrę Symfoniczną Polskiego Radia z Katowic, Orkiestrę Filharmonii Wrocławskiej im. Witolda Lutosławskiego, Polską Orkiestrę Radiową, Orkiestrę Kameralną Miasta Tychy Aukso, Orkiestrę Sinfonia Varsovia, Sinfonietę Cracovia. Zespoły te prowadzili wybitni dyrygenci, m. in.: Łukasz Borowicz, Robert Kabara, Jacek Kasprzyk, Wojciech Michniewski, Marek Moś, Krzysztof Penderecki i Pierre-André Valade. Wśród solistów znaleźli się m. in.: Anna Radziejewska, Elżbieta Szmytka, Marcel Beekman czy Garrick Ohlsson. Partie chóralskie wykonywał Chór Teatru Wielkiego – Opery Narodowej.

FOT. KONRAD CŹWIK LIAM

Maja Komorowska i Orkiestra Kameralna Miasta Tychy Aukso podczas koncertu inauguracyjnego Festiwal „Łańcuch X” na Zamku Królewskim.

Medal Roku Lutosławskiego, ustanowiony przez Towarzystwo im. Witolda Lutosławskiego oraz Instytut Muzyki i Tańca przyznawany jest osobistościom wnoszącym wybitny wkład w upowszechnienie muzyki i wiedzy o Witoldzie Lutosławskim oraz związanym z kompozytorem relacjami rodzinnymi, przyjaźni, wspólnych działań artystycznych i wspólnej aktywności społecznej. Pełna lista odznaczonych medalem znajduje się na stronie internetowej Towarzystwa.

INAUGURACJA ROKU WITOLDA LUTOSŁAWSKIEGO W POLSCE

25 stycznia | Warszawa | Filharmonia Narodowa

Wykonawcy:

Orkiestra Symfoniczna Filharmonii Narodowej

Antoni Wit - dyrygent

Anne-Sophie Mutter – skrzypce

W SETNĄ ROCZNICĘ URODZIN KOMPOZYTORA W FILHARMONII NARODOWEJ ZAINAUGUROWANO OBCHODY ROKU WITOLDA LUTOSŁAWSKIEGO W POLSCE

Łańcuch II, którego pierwszym wykonawcą była wybitna niemiecka skrzypaczka Anne-Sophie Mutter, oraz napisane z myślą o niej *Partitę* i *Interludium* usłyszała w wykonaniu tej artystki publiczność licznie zgromadzona w sali Filharmonii Narodowej. Solistce towarzyszyła Orkiestra Symfoniczna Filharmonii Narodowej pod batutą Antoniego Wita,

która wykonała ponadto *III Symfonię* Lutosławskiego oraz napisane specjalnie na tę okazję, na zamówienie Filharmonii Narodowej, nowe dzieło Pawła Szymańskiego – *Sostenuto* na orkiestrę symfoniczną. Tego dnia otwarto wystawę „Witold Lutosławski 1913-1994”, która z powodzeniem prezentowana była również w wielu miejscach na całym świecie.

Muzyka współczesna często przypomina matematykę, jest jak precyzyjne równanie, które trzeba rozwiązać. Tymczasem jego utwory mają naturalną narrację. Tworząc zaś w nich tzw. partie *ad libitum*, w których wykonawca może niemal improwizować, gdyż ma swobodę w operowaniu czasem i dynamiką, dał nam poczucie wolności. Uwolnił solistów od wszechwładzy dyrygentów.

JACEK MARCZYŃSKI | RZECZPOSPOLITA

📍 Anne-Sophie Mutter po wykonaniu „Partity” Lutosławskiego z Orkiestrą Filharmonii Narodowej pod dyktando Antoniego Wita

GENIUS LUTOS

PROJEKT INTEGRACJI SPOŁECZNEJ

15 sierpnia – 1 września 2013 | Szczecin

Organizatorzy:

Towarzystwo im. Witolda Lutosławskiego
Filharmonia im. Mieczysława Karłowicza w Szczecinie
Instytut Muzyki i Tańca

KONCERT KOLĘD W FILHARMONII SZCZECIŃSKIEJ W WYKONANIU ORKIESTRY PERKUSYJNEJ GAMELAN ROZPOCZĄŁ PROJEKT „GENIUS LUTOS”

Projekt ten powstał w celu aktywizacji osób z niepełnosprawnością intelektualną w zakresie uczestnictwa w kulturze muzycznej oraz w celu przelamywania stereotypów związanych z postrzeganiem osób niepełnosprawnych intelektualnie. Na Genius Lutos złożyły się różne formy działania: próby Orkiestry Perkusyjnej Gamelan z udziałem muzyków Filharmonii

Szczecińskiej, wspólne warsztaty. W ich trakcie został przygotowany repertuar oparty na ideach Lutosławskiego oraz utwory inspirowane jego twórczością, które wykonawcy przedstawili szerokiej publiczności podczas wspólnych koncertów. Trwałym efektem projektu jest przewodnik metodologiczny oraz 10-odcinkowa dokumentacja filmowa.

Takiego projektu jeszcze nie było. „Genius Lutos”. Na jednej scenie: profesjonaliści ze szczecińskiej filharmonii i amatorzy – niepełnosprawni intelektualnie muzycy z orkiestry Gamelan. Wspólnie przygotowują koncert na cześć Witolda Lutosławskiego. Za nimi już pierwsze próby i... zaskakujące efekty.

TVP SZCZECIN

FOT. ANDRZEJ WIŚNIEWSKI

MIĘDZYNARODOWY KONKURS KOMPOZYTORSKI

styczeń – wrzesień 2013 | Warszawa

Organizatorzy konkursu:

Towarzystwo im. Witolda Lutosławskiego
Związek Kompozytorów Polskich
Instytut Muzyki i Tańca

DLA UCZCZENIA 100. ROCZNICY URODZIN TOWARZYSTWO IM. WITOLDA LUTOSŁAWSKIEGO, ZWIĄZEK KOMPOZYTORÓW POLSKICH WRAZ Z INSTYTUTEM MUZYKI I TAŃCA OGŁOSIŁY MIĘDZYNARODOWY KONKURS KOMPOZYTORSKI.

Przedmiotem konkursu był utwór na orkiestrę symfoniczną o składzie właściwym dla ostatnich symfonii Witolda Lutosławskiego i czasie trwania nie mniejszym niż 10 minut. Jury w składzie: Luca Francesconi, Kazimierz Kord, Magnus Lindberg, Steven Stucky, Paweł Szymański i Tadeusz Wielecki czekało do 25 stycznia 2013 roku – rocznicy 100. urodzin kompozytora – na utwory oryginalne, nigdy wcześniej nie nagradzane i nie wykonywane publicznie. Do konkursu zgłoszono 160 utworów z całego świata.

Laureatem konkursu został Albańczyk, mieszkający na stałe w Wielkiej Brytanii, Thomas Simaku i jego utwór **Koncert na orkiestrę**. Kompozycja otrzymała także nagrodę Ministra Kultury

i Dziedzictwa Narodowego Bogdana Zdrojewskiego – 10 000 euro.

Drugą lokatę otrzymał Chris Roe z Wielkiej Brytanii za utwór *Lavoisier's Mirrors* (Lustra Lavoisiera) wraz z ufundowaną przez Towarzystwo im. Witolda Lutosławskiego oraz Instytut Muzyki i Tańca nagrodą w wysokości 5 000 euro, a trzecią Natalya Chepelyuk z Mińska za utwór *Aria II*, otrzymując także laur finansowy w wysokości 3 000 euro ufundowany przez Stowarzyszenie Autorów ZAiKS. Jury przyznało także wyróżnienie Japończykowi Chikako Yamanaka za utwór *Signal to Signalless* (Sygnał do braku sygnału).

Prawykonanie zwycięskiej kompozycji nastąpiło podczas koncertu finałowego

56. Międzynarodowego Festiwalu Muzyki Współczesnej Warszawska Jesień 28 września 2013 roku. *Koncert na orkiestrę* Thomasa Simaku wykonała Orkiestra Filharmonii Narodowej pod batutą Rafała Janiaka. Utwór wyróżniony II nagrodą został wykonany po raz pierwszy przez International Lutosławski Youth Orchestra (ILYO) 6 września 2013 roku w Filharmonii Szczecińskiej im. Mieczysława Karłowicza. Prawykonanie kompozycji wyróżnionej III nagrodą nastąpi 9 lutego 2014 podczas koncertu finałowego Festiwalu Muzyki Witolda Lutosławskiego Łańcuch XI. Grać będzie Narodowa Orkiestra Symfoniczna Polskiego Radia pod dyrekcją Aleksandra Liebreicha.

Laureatem konkursu został Albańczyk, mieszkający na stałe w Wielkiej Brytanii, Thomas Simaku i jego utwór *Koncert na orkiestrę*. Kompozycja otrzymała nagrodę Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego Bogdana Zdrojewskiego – 10 000 euro.

Międzynarodowy Konkurs

Kompozytorski

w 100-lecie urodzin Witolda Lutosławskiego

IX MIĘDZYNARODOWY KONKURS WIOŁONCZELOWY IM. WITOLDA LUTOSŁAWSKIEGO

21–28 lutego 2013 | Warszawa | Filharmonia Narodowa

Organizatorzy:

Fundacja na rzecz Promocji Młodych Wiolonczelistów
Filharmonia Narodowa
Mazowieckie Centrum Kultury i Sztuki Liceum Muzyczne
im. Karola Szymanowskiego w Warszawie
Instytut Muzyki i Tańca

FOT. ARTUR PAWŁOWSKI

KONKURS ODBYWA SIĘ CO DWA LATA. SKIEROWANY JEST DO MŁODYCH MUZYKÓW U PROGU KARIERY. GÓRNA GRANICA WIEKU UCZESTNIKÓW TO 24 LATA. BARDZO WYMAGAJĄCY PROGRAM KONKURSU POZWAŁA WYŁOŃĆ NAJBARDZIEJ UTALENTOWANYCH WIOŁONCZELISTÓW, MAJĄCYCH SZANSE NA KARIERĘ SOLISTYCZNĄ.

Dziewiątą edycję konkursu honorowym patronatem objęła Anna Komorowska Małżonka Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej oraz Bogdan Zdrojewski – Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Konkurs zorganizowała Fundacja na rzecz Promocji Młodych Wiolonczelistów przy udziale Instytutu Muzyki i Tańca, Filharmonii Narodowej, Mazowieckiego Centrum Kultury i Sztuki oraz Liceum Muzycznego im. Karola Szymanowskiego w Warszawie.

Do Konkursu przyjęto 42 uczestników z 21 krajów świata, a w Jury IX edycji zasiadli: Tsuyoshi Tsutsumi (przewodniczący), Jesús Castro-Balbi (USA), Philippe Muller (Francja), Jens

Peter Maintz (Niemcy), Daniel Veis (Czechy), Roman Jabłoński (Hiszpania/Polska), Kazimierz Kord, Bartosz Koziak i Kazimierz Michalik.

Laureatami Konkursu zostali: Chiara Enderle (Szwajcaria), która zdobyła I miejsce, II miejsce przyznano ex aequo – Dominikowi Płocińskiemu (Polska) i Victorowi Garcia (Hiszpania), a III miejsce zdobył Edward Alexander King (Nowa Zelandia).

Zwycięzcy konkursu otrzymali nagrody pieniężne o łącznej wartości 15 tysięcy euro. Laureatka wyróżniona została także nagrodą Filharmonii Narodowej w postaci zaproszenia do występu na scenie tej instytucji.

Ten instrument cały czas bardzo dynamicznie się rozwija; sięgają po niego chętnie współcześni kompozytorzy, awangardowi improwizatorzy, a nawet didżeje. Przed wiolonczelą otwiera się świetlana przyszłość, nie tylko w świecie filharmonii.

ANDRZEJ BAUER | WIOŁONCZELISTA, PEDAGOG, EKSPERYMENTATOR

SPEKTAKLE CHOREOGRAFICZNE DO MUZYKI LUTOSŁAWSKIEGO

Organizatorzy:

Teatr Wielki im. Stanisława Moniuszki w Poznaniu
Instytut Muzyki i Tańca oraz Filharmonia im. W. Lutosławskiego
we Wrocławiu
Opera na Zamku w Szczecinie

WŚRÓD WYDARZEŃ ZWIĄZANYCH Z OBCHODAMI
100. ROCZNICY URODZIN WITOLDA LUTOSŁAWSKIEGO
NIE MOGŁO ZABRAKNAĆ SPEKTAKLI TANECZNYCH
DO JEGO MUZYKI

Lutosławski. Wieczór młodych choreografów w Teatrze Wielkim im. Stanisława Moniuszki w Poznaniu przygotowali: Diana Gajownik-Stankow, Wiktor Dawydiuk, Stephan Aubry, Natalia Trafankowska i Monika Gałęska. „Młodzi choreografowie oraz absolwenci Uniwersytetu Artystycznego w Poznaniu otrzymali zadanie stworzenia spektaklu baletowego do muzyki Lutosławskiego. Celem projektu było poszerzenie odbiorców muzyki współczesnej oraz zainspirowanie młodych, początkujących choreografów do stworzenia klasycznych i neoklasycznych dzieł choreograficznych do polskiej muzyki współczesnej” – napisał Marek Zaradnia w Głosie Wielkopolskim.

Na Zamku Książ w Wałbrzychu w ramach jednej z sesji 27. Kongresu International Society for the Performing Arts odbyła się premiera **spektaklu taneczno-muzycznego** utalentowanej tancerki i choreografki młodego pokolenia – Kai Kołodziejczyk. Spektakl do wykonywanej na żywo muzyki Witolda Lutosławskiego przez Lutosławski Quartet powstał na zamówienie Filharmonii Wrocławskiej i Instytutu Muzyki i Tańca.

Ogniwa. Wieczór nowych choreografii do muzyki Witolda Lutosławskiego to zaś spektakl zaprezentowany przez Operę na Zamku w Szczecinie. Dzieło powstało dzięki współpracy Piotra Zubowicza, Kai Kołodziejczyk, Iliana Garnetza oraz Roberta Glumbka.

Utwory wybrane do wieczoru baletowego reprezentują różne etapy kompozytorskiego rozwoju Lutosławskiego, ukazując indywidualne oblicza jego artystycznej osobowości.

PIOTR DEPTUCH o spektaklu *Ogniwa*

Celem projektu było poszerzenie odbiorców muzyki współczesnej oraz zainspirowanie młodych, początkujących choreografów do stworzenia klasycznych i neoklasycznych dzieł choreograficznych do polskiej muzyki współczesnej

MAREK ZARADNIA | GŁOS WIELKOPOLSKI o projekcie *Lutosławski. Wieczór młodych choreografów*

FOT. Z ARCHIWUM OPERY NA ZAMKU W SZCZECINIE

LUTOSŁAWSKI DLA DZIECI

styczeń - grudzień 2013

Organizatorzy:

Centrum Kultury Katowice im. Krystyny Bochenek
Fundacja im. Zygmunta Noskowskiego
Centrum Sztuki Dziecka w Poznaniu

FOT. DOMINIKA PALAĆKA

WŚRÓD ROCZNICOWYCH IMPREZ,
ODBYWAJĄCYCH SIĘ W ROKU WITOLDA
LUTOSŁAWSKIEGO, WIELE POŚWIĘCONYCH
BYŁO DZIECIOM.

21 lipca 2013 roku w ramach Letniego Ogrodu Teatralnego odbyła się premiera **Bajki o Witku, co wielkim kompozytorem został**. Ten niezwykle spektakl to efekt warsztatów muzyczno-artystycznych dla dzieci w wieku 7–11 lat, które odbyły się w ramach obchodów Roku Lutosławskiego. W ciągu dwóch tygodni dzieci opracowały pod okiem dorosłych twórców tekst i scenografię bajki. Organizatorem wspomnianych warsztatów było Centrum Kultury Katowice im. Krystyny Bochenek. Trwałym efektem projektu jest publikacja książkowa z audiobookiem.

Pan Lutosławski to multidyscyplinarny projekt muzyczny dla dzieci, łączący muzykę, elementy gry aktorskiej, choreografię i animację. Powstał dzięki współpracy Fundacji Zygmunta Noskowskiego oraz Teatru Muzycznego w Łodzi w 100. rocznicę urodzin wybitnego polskiego kompozytora – Witolda Lutosławskiego. Premiera projektu odbyła się 6 listopada 2013 roku w Teatrze Muzycznym w Łodzi. W spektaklu, do którego scenariusz napisała Bogumiła Dziel-Wawrowska, a muzykę Tomasz Opatka, przeplatają dwa odrębne wątki. Pierwszy to opowieść kompozytora o jego życiu i twórczości przedstawiona na tle wydarzeń historycznych. Drugi wątek stanowi słuchowisko Polskiego Radia,

zrealizowane wg baśni H. Ch. Andersena **Słowik**, do którego muzykę skomponował Witold Lutosławski (nagranie z 1954 r.).

Innym wydarzeniem skierowanym do dzieci był koncert Lutosławski, Tuwim – Piosenki nie tylko dla dzieci, który powstał w 2013 roku w ramach projektu **Witold Lutosławski dla dzieci**, zrealizowanego przez Centrum Sztuki Dziecka w Poznaniu. Jego efektem jest wydana płyta CD. „Dorota Miśkiewicz i Kwadrofonik wzięli na warsztat piosenki dla dzieci Witolda Lutosławskiego, pisane do znanych wszystkim dzieciom tekstów Juliana Tuwima. Kompozytor potraktował to zadanie niezwykle poważnie, ale też z dużą dozą czułości. Zespół Kwadrofonik i Dorota Miśkiewicz proponują nowe, niezwykle barwne, nowoczesne, ale realizowane w całości na akustycznych instrumentach opracowanie 10 piosenek, które, choć powstały ponad 60 lat temu, są ponadczasowe” – napisano o projekcie na portalu Polskiego Radia. Koncerty z tym programem odbyły się m.in. w: Centrum Kultury Zamek w Poznaniu, Filharmonii Świętokrzyskiej im. Oskara Kolberga w Kielcach, Studio Koncertowym Polskiego Radia im. Witolda Lutosławskiego w Warszawie oraz (w ramach projektu Lutosfery) Centrum Sztuki Współczesnej – Zamek Ujazdowski.

Zespół Kwadrofonik i Dorota Miśkiewicz proponują nowe, niezwykle barwne, nowoczesne, ale realizowane w całości na akustycznych instrumentach opracowanie 10 piosenek, które, choć powstały ponad 60 lat temu, są ponadczasowe.

PORTAL POLSKIEGO RADIA

MIĘDZYNARODOWY FESTIWAL MUZYCZNY CHOPIN I JEGO EUROPA

15 sierpnia – 1 września 2013 | Warszawa

Organizatorzy festiwalu:

Narodowy Instytut Fryderyka Chopina
Miasto Stołeczne Warszawa
Polskie Radio Program 2

TYTUŁ IX MIĘDZYNARODOWEGO FESTIWALU BYŁ ZNAMIELNY: OD CHOPINA DO LUTOSŁAWSKIEGO. PODCZAS FESTIWALOWYCH KONCERTÓW TWÓRCZOŚĆ KOMPOZYTORÓW XIX-WIECZNYCH SKONFRONTOWANA ZOSTAŁA Z MUZYKĄ XX-WIECZNĄ

Program koncertów wypełniły arcydzieła muzyki romantycznej zestawione z dziełami nowszymi, m.in. polskich kompozytorów: Szymanowskiego, Pendereckiego, Góreckiego i Lutosławskiego. W sumie odbyło się 9 koncertów z muzyką Witolda Lutosławskiego: 15, 16, 23, 25, 28 i 29 sierpnia w sali Filharmonii Narodowej, 18 sierpnia w Bazylice św. Krzyża, 22 i 27 sierpnia w Studio Koncertowym Polskiego Radia im. Witolda Lutosławskiego.

Światowej sławy soliści wzięli udział we wszystkich koncertach

z muzyką Lutosławskiego. Obok wymienionych wystąpili także: Gerhard Oppitz, Ewa Podleś, Ewa Pobłocka i Robert Cohen, którym towarzyszyły zespoły: Royal String Quartet, Orkiestra Sinfonia Varsovia, Orkiestra Kameralna Miasta Tychy Aukso, Narodowa Orkiestra Symfoniczna Polskiego Radia w Katowicach. Prowadzili je wybitni dyrygenci: Krzysztof Penderecki, Mikhail Pletnev, Jerzy Maksymiuk, Marek Moś, Jacek Kasprzyk, Alexander Liebreich.

Ewa Podleś, Narodowa Orkiestra Symfoniczna Polskiego Radia w Katowicach pod dyktando Alexandra Liebreicha podczas Międzynarodowego Festiwalu Muzycznego „Chopin i Jego Europa”

Na otwarcie – wyjątkowe wydarzenie – Krzysztof Penderecki zadyryguje *Muzyką żałobną* Witolda Lutosławskiego oraz *Koncertem e-moll* Chopina, który skonfrontuje z własnym dziełem fortepianowym – koncertem *Zmartwychwstanie*. Dzieła te wykona Russian National Orchestra, przyzwyczajona raczej do innego repertuaru, solistami będą Barry Douglas i Dang Thai Son.

ANNA S. DĘBOWSKA | GAZETA WYBORCZA

FOT. WOJCIECH BRZĘDZIŃSKI

KONCERT KRYSTIANA ZIMERMANA PODCZAS WARSZAWSKIEJ JESIENI

22 września 2013 | Warszawa | Filharmonia Narodowa

Wykonawcy:

Orkiestra Symfoniczna Filharmonii Narodowej
Jacek Kaspszyk – dyrygent
Krystian Zimerman – fortepian

Organizatorzy:

Związek Kompozytorów Polskich
Filharmonia Narodowa
Instytut Muzyki i Tańca

FOT. MARTA ANKIERSCZEJN | IMIT

JEDNYM Z NAJBARDZIEJ SYMBOLICZNYCH MOMENTÓW TEGOROCZNEJ WARSZAWSKIEJ JESIENI BYŁ BEZ WĄTPIENIA WYSTĘP KRYSTIANA ZIMERMANA, KTÓRY PO DWUDZIESTU PIĘCIU LATACH OD PREMIERY WYKONAŁ PONOWNIE W WARSZAWSKIEJ FILHARMONII NARODOWEJ KONCERT NA FORTEPIAN I ORKIESTRĘ WITOLDA LUTOSŁAWSKIEGO. WYDARZENIE WZBUDZIŁO OGROMNE ZAINTERESOWANIE – BILETY ZOSTAŁY WYPRZEDANE W CIĄGU 10 MINUT!

„Była to interpretacja, w której nawet początkowe chochlikowo-dzwoneczkowe figuracje fortepianu zabrzmiały bardzo serio. Orkiestra Filharmonii Narodowej otrzymała trudne zadanie dotrzymania kroku soliście, który domaga się dialogu, partnerstwa, wspólnego myślenia. Zimerman wiele razy próbował wczoraj

dyrygować od fortepianu (nie przejmując się obecnością na podium dyrygenckim Jacka Kaspszyka), tak jakby gestykulacją chciał powiedzieć instrumentalistom: »Teraz ty przejmij ode mnie tę frazę« albo: »W tym miejscu daj z siebie wszystko.«” napisała Anna S. Dębowska w „Gazecie Wyborczej”.

Koncert był absolutnie wyjątkowy, bo Zimerman, jeden z największych pianistów naszych czasów, w kraju występuje bardzo rzadko (mieszka w Szwajcarii). Zdecydował się zagrać w Warszawie, aby uczcić w ten sposób setną rocznicę urodzin Lutosławskiego. Decyzję podjął w styczniu w Londynie, po koncercie w Royal Festival Hall, gdzie także zagrał Lutosławskiego.

ANNA S. DĘBOWSKA | GAZETA WYBORCZA

ODSŁONIĘCIE TABLICY PAMIĄTKOWEJ W WARSZAWSKIM LICEUM

27 września 2013 | Warszawa

Organizatorzy:

Dyrekcja, Rada pedagogiczna oraz uczniowie warszawskiego Gimnazjum i Liceum im. Stefana Batorego
Instytut Muzyki i Tańca

DYREKCJA, RADA PEDAGOGICZNA ORAZ UCZNIOWIE WARSZAWSKIEGO GIMNAZJUM I LICEUM IM. STEFANA BATOREGO UCZCILI PAMIĘĆ SŁAWNEGO ABSOLWENTA TEJ SZKOŁY ODSŁANIAJĄC TABLICĘ PAMIĄTKOWĄ UFUNDOWANĄ PRZEZ MINISTRA KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO

Odświeżenie pamiątkowej tablicy dokonała Prezydent m. st. Warszawy Hanna Gronkiewicz-Waltz oraz Dyrektor szkoły Barbara Kordas. Autorem projektu jest profesor Adam Myjak, Rektor Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie.

FOT. Z ARCHIWUM SZKOŁY

W Batorym przez blisko 100 lat nie brakowało wybitnych postaci, zarówno wśród profesorów jak i wychowanków. Witold Lutosławski jest jedną z tych niezwykłych postaci. Światowej sławy kompozytor, geniusz muzyczny, a jednocześnie człowiek tak skromny, który swe młodzińcze lata spędził właśnie tutaj, w Batorym.

BARBARA KORDAS | DYREKTOR SZKOŁY

POWOŁANIE ORKIESTR MŁODZIEŻOWYCH

Powołane orkiestry:

Lutosławski Youth Orchestra
International Lutosławski Youth Orchestra
Śląska Młodzieżowa Orkiestra Symfoniczna

Lutosławski Youth Orchestra, Suwałki

Lutosławski Youth Orchestra jest przedsięwzięciem wyjątkowym w skali europejskiej, którego celami są: edukacja najzdolniejszych młodych muzyków, zapewnienie im prestiżowego doświadczenia koncertowego oraz dotarcie z muzyką orkiestrową do szerokiego grona odbiorców. Orkiestra powstała z inicjatywy Stowarzyszenia Jeunesses Musicales Poland wraz z zespołem Szkół Muzycznych I i II stopnia w Suwałkach. Młodzi muzycy z całej Polski spędzili wspólnie ponad dwa tygodnie podczas letniej akademii umiejętności i ogólnopolskiej trasy koncertowej z wielkim finałem w Warszawie.

W ramach obchodów Roku Lutosławskiego powstała także

International Lutosławski Youth Orchestra. Powołała ją do życia Filharmonia im. Mieczysława Karłowicza w Szczecinie. Orkiestra daje możliwość współpracy młodych muzyków z Polski i Niemiec, zwłaszcza w zakresie wykonań muzyki współczesnej ze szczególnym uwzględnieniem twórczości Witolda Lutosławskiego. Młodzi muzycy wzięli także udział w prezentacjach, zajęciach sekcyjnych pod okiem światowej sławy muzyków europejskich, wybitnych pedagogów, wykładowców oraz znawców polskiego kompozytora. Zwieńczeniem projektu w Roku Lutosławskiego był koncert, podczas którego wykonane zostały utwory przygotowane podczas warsztatów: *Koncert na orkiestrę*

UPAMIĘTNIAJĄC WIELKIEGO KOMPOZYTORA W JUBILEUSZOWYM ROKU POWSTAŁY AŻ TRZY MŁODZIEŻOWE ORKIESTRY: LUTOSŁAWSKI YOUTH ORCHESTRA, INTERNATIONAL LUTOSŁAWSKI YOUTH ORCHESTRA ORAZ ŚLĄSKA MŁODZIEŻOWA ORKIESTRA SYMFONICZNA.

Lutosławskiego i *The Young Person's Guide to the Orchestra Brittena*, którego jubileusz także przypadł na 2013 rok.

Podobny projekt powstał z inicjatywy Zespołu Państwowych Szkół Muzycznych I i II st. im. Stanisława Moniuszki w Bielsku-Białej, gdzie powołano **Śląską Młodzieżową Orkiestrę Symfoniczną**. Jej członkami są najlepsi uczniowie szkół muzycznych z Bielska-Białej, Cieszyna, Częstochowy, Gliwic, Katowic, Żor i Żywca. W ramach obchodów rocznicowych orkiestra przygotowała utwory Witolda Lutosławskiego: *Muzyka żałobna* na orkiestrę smyczkową, *Koncert na wiolonczelę* i orkiestrę oraz *IV Symfonię*.

KONCERT PHILHARMONIA ORCHESTRA I ESA-PEKKA SALONENA W WARSZAWIE

13 marca 2013 | Warszawa | Filharmonia Narodowa

Wykonawcy:

Philharmonia Orchestra
Esa-Pekka Salonen – dyrygent
Truls Mørk – wiolonczela

13 MARCA 2013 ROKU ODBYŁO SIĘ JEDNO Z WAŻNIEJSZYCH WYDARZEŃ OBCHODÓW ROKU LUTOSŁAWSKIEGO W POLSCE. ESA-PEKKA SALONEN DAŁ PIERWSZY W POLSCE KONCERT Z MUZYKĄ LUTOSŁAWSKIEGO W RAMACH CYKLU WOVEN WORDS.

Publiczność szczerze wypełniająca salę Filharmonii Narodowej wysłuchała utworów Witolda Lutosławskiego: *Muzyki żałobnej*, *Koncertu na wiolonczelę i orkiestrę* i *IV Symfonii*, do których dodatkiem była bliska sercu polskiego kompozytora muzyka francuska, reprezentowana w programie utworem Maurice Ravela *Moja matka gęś*.

Jacek Marczyński o wykonaniu Koncertu na wiolonczelę i orkiestrę w Dwutygodnik.com napisał: „Również Norweg Truls Mørk w sposób odmienny od wykonawczej tradycji odczytał *Koncert wiolonczelowy* Lutosławskiego. Początkowym, ostrym nutom solowej introdukcji wielu wykonawców nadaje heroicznego charakteru, tak jakby solista przygotowywał się do dramatycznego starcia między nim a orkiestrą. Mørk

zagrał wstęp delikatnie i miękko, on po prostu tworzył muzykę – coraz ciekawszą, coraz bardziej nasyconą. Kiedy jej tok zaczyna zakłócać orkiestrowa blacha, staliśmy się świadkami sporu muzycznego w zakresie barw, dynamiki, brzmień.”

Ideę koncertu najlepiej oddaje wypowiedź Esa-Pekka Salonena dla Gazety Wyborczej: „Im jestem starszy, tym mniej myślę o Lutosławskim w kontekście formy i skomplikowanych technik, jakie stosował, a bardziej o emocjonalnym przekazie jego utworów. Znajduję mnóstwo przyjemności w wykonywaniu jego muzyki. Myślę, że pod koniec życia Witold też bardziej skupiał się na emocjach, a mniej na rozwiązaniach technicznych, na matematycznej stronie muzyki.”

Muzyka „Lutosy” zabrzmiała z całym swoim symfonicznym przepychem. Dla Salonena twórca *Muzyki żałobnej* był geniuszem – tyle było słycać wiary w każdy takt, że nie można mieć co do tego wątpliwości. Philharmonia Orchestra i Salonen to wspaniali muzycy, którzy ani na moment nie tracą intensywnego kontaktu z muzyką, którą grają.

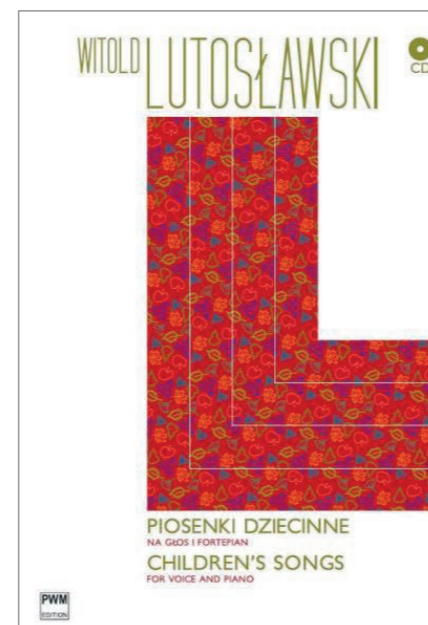
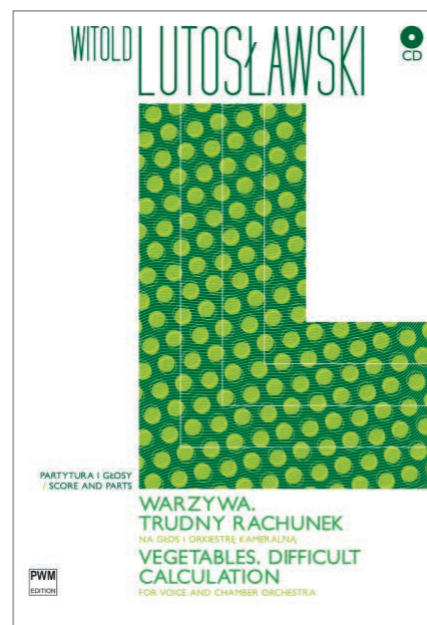
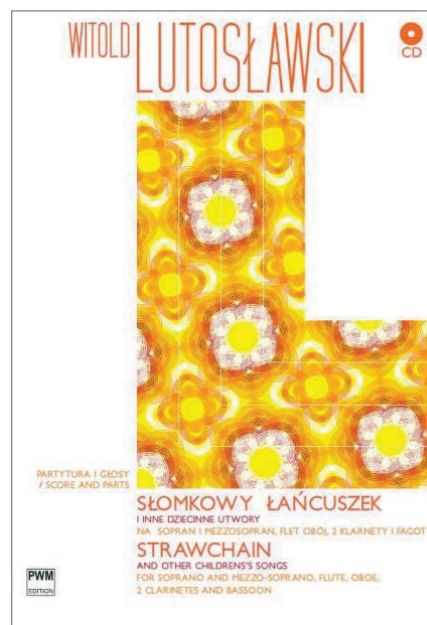
ANNA S. DĘBOWSKA | BEETHOVENMAGAZINE.WORDPRESS.COM

FOT. BARTEK SYTA / I AM

NOWE PUBLIKACJE UTWORÓW WITOLDA LUTOSŁAWSKIEGO

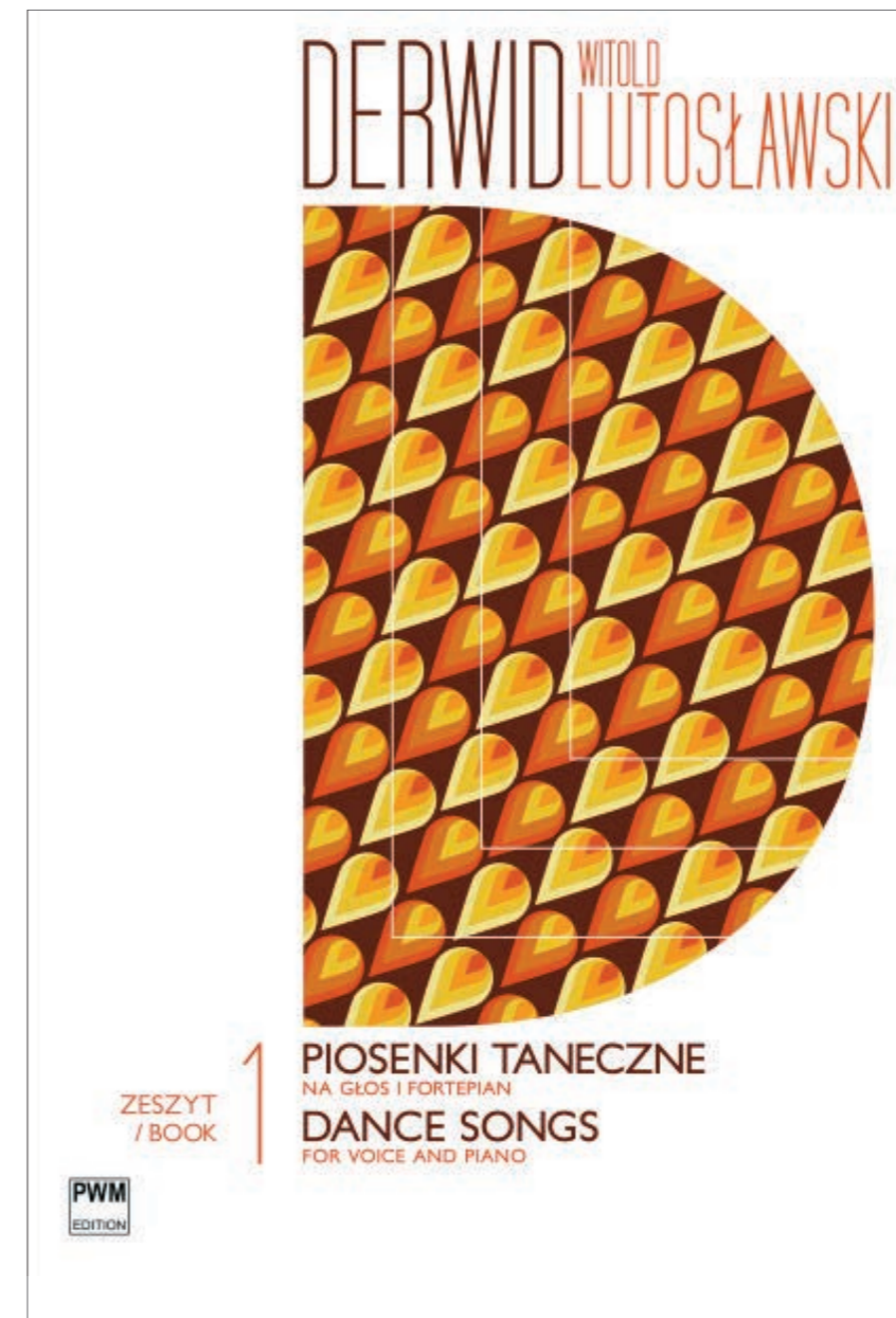
Wydawca:
Polskie Wydawnictwo Muzyczne

NAKŁADEM POLSKIEGO WYDAWNICTWA MUZYCZNEGO
OPUBLIKOWANO NIEWYDANE DOTĄD DZIEŁA KOMPOZYTORA

Znaleźć w nich można piosenki dziecięce pisane przez kompozytora w latach 50. XX wieku - utwory inspirowane folklorem polskim i piosenkami ludowymi. „Swoimi piosenkami dziecięcymi Lutosławski dał serię utworów, które weszły w krwiobieg życia muzycznego, wyznaczyły linię obowiązującego poziomu, nadały wysoki ton dziedzinie traktowanej czysto funkcjonalnie” - stwierdził wybitny polski muzykolog Mieczysław Tomaszewski.

Zbiory *Piosenki taneczne* pisane pod pseudonimem Derwid „to dwuzeszytowe wydanie 33 utworów rozrywkowych, powstałych w latach 50. i 60. ubiegłego stulecia na potrzeby Polskiego Radia. (...) Utwory te to przeważnie foxtroty, tanga, slowfoksy i walczyki, napisane do wierszy autorstwa Jerzego Millera, Tadeusza Uragacza, Artura Międzyrzeckiego i innych poetów. Wykonywały je gwiazdy polskiej estrady” - czytamy na stronie wydawcy.

Zbiory *Piosenki taneczne* pisane pod pseudonimem Derwid „to dwuzeszytowe wydanie 33 utworów rozrywkowych, powstałych w latach 50. i 60. ubiegłego stulecia na potrzeby Polskiego Radia”.

Wśród nowo wydanych pozycji znalazła się też *Lullaby for Anne-Sophie*, napisana w prezencie ślubnym i dedykowana światowej sławy niemieckiej skrzypaczce Anne-Sophie Mutter.

WYDANIE PŁYT CD Z MUZYKĄ LUTOSŁAWSKIEGO

Wydawcy:

BeArTon
CD Accord
DUX
Polskie Nagrania
Filharmonia im. Witolda Lutosławskiego

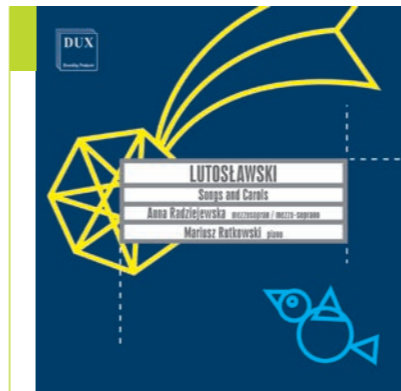
ROCZNICA URODZIN
KOMPOZYTORA
STAŁA SIĘ OKAZJĄ
DO PUBLIKACJI JEGO
DZIEŁ W NAJLEPSZYCH
WYKONANIACH DLA
NIEMAL KAŻDEJ
POLSKIEJ FIRMY
FONOGRAFICZNEJ

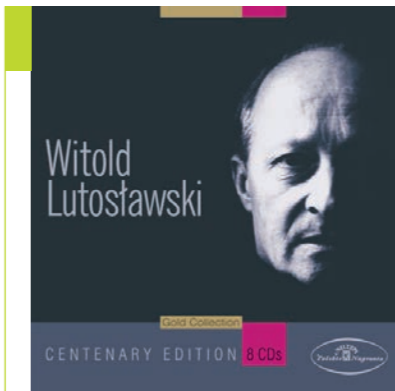
BeArTon w swej serii Perty muzyki polskiej wydał album **Witold Lutosławski w SACD vol.2**. Jest to kontynuacja rejestracji wybranych utworów kompozytora w nowym formacie SACD. Na płycie usłyszymy Koncert na wiolonczelę i orkiestrę, Koncert na fortepian i orkiestrę oraz IV Symfonię w wykonaniu solistów: pianistki Ewy Pobłockiej i jednego z najwybitniejszych wiolonczelistów - Roberta Cohena, którym towarzyszy Sinfonia Varsovia pod batutą Jerzego Maksymiuka. Koncert promujący album odbył się 23 sierpnia 2013 roku w ramach Festiwalu Chopin i Jego Europa w Filharmonii Narodowej w Warszawie. W recenzji płyty Dorota Szwarzman napisała: „Płytę uzupełnia IV Symfonia, która – pod batutą Jerzego Maksymiuka – nabiera wyjątkowego dramatyzmu. Ten dyrygent ma świetną rękę do twórczości Lutosławskiego”.

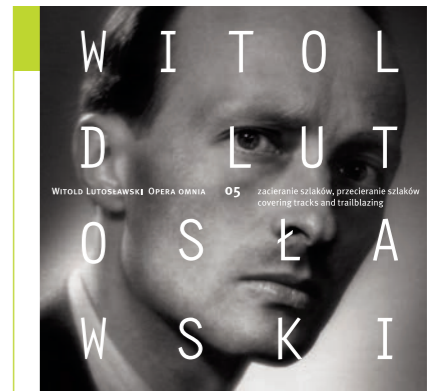
Nakładem wydawnictwa CD Accord ukazało się ciekawe wydawnictwo **el Derwid. Plamy na stońcu**. ..Od dwóch lat duet ElettroVoce z wiolonczelistą Andrzejem Bauerem prezentuje zaaranżowany przez siebie program piosenek Derwida, najbardziej wartościowy artystycznie ze wszystkich dotychczasowych prób. W Roku Lutosławskiego doczekał się wydania płytowego. Nie są to już blache piosenki, lecz miniatury operujące różnymi środkami: od free jazzu (*Cyrk jedzie*) po rock gotycki (*Czarownica*), od nawiązań do piosenkarstwa lat 60. do cytatów z poważnej twórczości Lutosławskiego: III Symfonii (*Z lat dziecińczych*), passacaglii z Koncertu na orkiestrę (*Plamy na stońcu*) czy tematu wziętego z „Peleasa i Melizandy” Debussy’ego, przez Lutosławskiego użytego w wiolonczelowym *Grave* (*Znajdziesz mnie wszędzie*). Wyrafinowaną tkankę wiolonczelowo-perkusyjno-fortepianowo-elektroniczną kontrpunktuje wszechstronny głos Agaty Zubeł” – napisała o płycie Dorota Szwarzman w „Polityce”.

Lżejszy repertuar ze spuścizny wielkiego kompozytora znajdziemy także na płycie **Witold Lutosławski Pieśni i kolędy** wydanej przez firmę DUX. W wykonaniu Anny Radziejewskiej - mezzosopran i pianisty Mariusza Rutkowskiego usłyszeć można m. in.: *Pięć pieśni do słów Kazimierza Iłkowińczówny*, *Sześć piosenek dziecińczych do słów Juliana Tuwima*, *Piosenki dziecięce do słów Janiny Porazińskiej* i inne utwory. Firma DUX wydała także album **Works for Piano Solo**, na którym znalazły się Sonata, Melodie ludowe, Bukoliki, Dwie etiudy, Trzy utwory dla młodzieży i Invention w wykonaniu Véronique Briel. Dodatkowo ukazały się płyty CD wydane wspólnie z Filharmonią im. A. Rubinsteina w Łodzi, Śląskim Towarzystwem Muzycznym oraz Operą na Zamku w Szczecinie.

Polskie Nagrania uczciły rocznicę urodzin Lutosławskiego 8-płytowym wydawnictwem pod tytułem **Centenary Edition. Gold Collection 8CDs**. Wydawnictwo stanowi bezcenną kolekcję nagrań ze względu na wyjątkowe nagrania, prawykonania polskie utworów z udziałem największych polskich artystów w wielu wypadkach pod dyrekcją Witolda Lutosławskiego, a także ze względu na szatę graficzną i sposób wydania. Krążki płytowe wytłoczone zostały w złocie, co wyróżnia tę jubileuszową kolekcję pod względem jakości dźwięku. Autorem komentarza do 44-stronicowej książeczki jest wybitny muzykolog Ludwik Erhardt, a stronę wizualną zaprojektował Jerzy Matuszewski.

Wspólne wydawnictwo płytowe **Witold Lutosławski Opera Omnia** przygotowała Filharmonia im. Witolda Lutosławskiego i CD Accord. Trzy albumy, które ukazały się w ramach obchodów Roku Lutosławskiego są kontynuacją serii, w której ukazały się wcześniej także trzy albumy z twórczością kompozytora.

LUTOSŁAWSKI W POLSKIM RADIU

polskieradio.pl/lutoslawski

lutoslawskiblizej.pl

PROGRAM 2 POLSKIEGO RADIA PRZYGOTOWAŁ WIELE NAGRAŃ I AUDYCJI POŚWIĘCONYCH WITOLDOWI LUTOSŁAWSKIEMU ORAZ TRANSMITOWAŁ WAŻNE WYDARZENIA MUZYCZNE Z KRAJU (M. IN. MIĘDZYNARODOWY FESTIWAL MUZYCZNY „CHOPIN I JEGO EUROPA”) I ZAGRANICY (M. IN. BBC PROMS). W PROGRAMACH KONCERTOWYCH WSZYSTKICH RADIOWYCH ZESPOŁÓW (NARODOWA ORKIESTRA SYMFONICZNA PR, POLSKA ORKIESTRA RADIOWA, ORKIESTRA KAMERALNA PR „AMADEUS”, CHÓR PR) TWÓRCZOŚĆ LUTOSŁAWSKIEGO BYŁA PREZENTOWANA NA WIELU IMPREZACH MUZYCZNYCH. POLSKIE RADIO URUCHOMIŁO TAKŻE SPECJALNY SERWIS INTERNETOWY POŚWIĘCONY KOMPOZYTOROWI „WITOLD LUTOSŁAWSKI W POLSKIM RADIU”.

„Trzeba było komunizmu, żebym mógł gościć u siebie w domu na śniadaniu królową... – żartował Witold Lutosławski, wspominając wizytę belgijskiej monarchini w Warszawie w 1955 roku” – to cytat z jednej audycji, której można było posłuchać na radiowej antenie, a także odsłuchać na portalu *Witold Lutosławski w Polskim Radiu*. W serwisie znalazły się archiwalne wypowiedzi kompozytora, wspomnienia o nim, a także informacje na temat wydarzeń rocznicowych.

**Trzeba było komunizmu,
żebym mógł gościć u siebie
w domu na śniadaniu królową...**

WITOLD LUTOSŁAWSKI | POLSKIE RADIO

POLSKIE RADIO PIK PRZYGOTOWAŁO CYKL KILKUDZIESIĘCIU AUDYCJI POD NAZWĄ *LUTOSŁAWSKI BLIŻEJ W 100. ROCZNICĘ URODZIN KOMPOZYTORA*

FOT. IRENA BROH

W ramach cyklu audycji słuchacze młodszy mogli poznać m. in. *Opowieść o żółtym* z tekstem Roberta Desnosa i muzyką Witolda Lutosławskiego, a nieco starsi wysłuchać wykładu Krzysztofa Meyera o trzech okresach w twórczości Witolda Lutosławskiego, rozmowy z Grzegorzem Michalskim o jego spotkaniach z kompozytorem i obchodach Roku Lutosławskiego czy próby podsumowania za Chłopeckim i jego *Tombeau dla epoki*.

SERWIS INTERNETOWY TRZEJKOMPOZYTORZY.PL

Autor serwisu:
Narodowy Instytut Audiowizualny

The screenshot displays the website's interface. At the top, there are navigation links for 'NINATEKA', 'EDU', and 'TRZEJ KOMPOZYTORZY'. A search bar is present with the text 'szukaj utworu'. Below this, there are tabs for 'LUTOSŁAWSKI', 'GÓRECKI', and 'PENDERECKI', along with other categories like 'Muzyka', 'Oś czasu', 'Alfabety', 'Playlisty', and 'O Projekcie'. The main content area features a timeline titled 'Oś czasu' with columns for 'Witold Lutosławski', 'Henryk Mikołaj Górecki', and 'Krzysztof Penderecki'. The timeline spans from 1913 to 2013, with specific years from 1957 to 1974 marked. A grid of small thumbnail images represents various recordings and documents for each year.

URUCHOMIONY PRZEZ NARODOWY INSTYTUT AUDIOWIZUALNY SERWIS TRZEJKOMPOZYTORZY.PL JEST W CAŁOŚCI POŚWIĘCONY TWÓRCZOŚCI NAJWIĘKSZYCH POLSKICH TWÓRCÓW XX WIEKU: WITOLDA LUTOSŁAWSKIEGO, HENRYKA MIKOŁAJA GÓRECKIEGO I KRZYSZTOFA PENDERECKIEGO.

Jest to największa ogólnodostępna baza dzieł Lutosławskiego, Góreckiego i Pendereckiego, na którą składają się kompozycje powszechnie znane, jak i niemal zupełnie zapomniane – zarówno wielkie utwory koncertowe i sceniczne, jak też lżejsza twórczość: muzyka pisana na potrzeby filmu, teatru a nawet piosenki. Łącznie w serwisie znajduje się ponad 320 nagrań i 380 opisów utworów. Zbiory opierają się głównie na nagraniach Polskiego Radia, zdigitalizowanych na zlecenie NInA w ramach Programu Wieloletniego KULTURA+.

Portal prezentuje bogatą kolekcję nagrań, z których każde jest dokładnie opisane z podaniem okoliczności i daty jego powstania oraz recenzją. Omówienia dzieł zostały wzbogacone często o wypowiedzi samych twórców oraz opinie krytyków i muzykologów. W serwisie znajdują się także chronologiczne listy kompozycji wraz z podziałem na przyjęte w literaturze okresy twórcze i alfabety gromadzące

charakterystyczne dla twórców pojęcia czy zagadnienia.

Autorami tekstów są muzykologzy, pracujący w zespole pod kierunkiem dr hab. Iwony Lindstedt z Instytutu Muzykologii Uniwersytetu Warszawskiego. Teksty poświęcone Witoldowi Lutosławskiemu napisał Marcin Krajewski, Twórczość Henryka Mikołaja Góreckiego omówiła dr Beata Boleślawska-Lewandowska, a życie i twórczość Krzysztofa Pendereckiego – dr hab. Iwona Lindstedt i Konrad Jedliński. Alfabety zredagowała Marta Tabakiernik.

W styczniu 2014 roku, nakładem Narodowego Instytutu Audiowizualnego ukazało się również sześciopłytkowe wydawnictwo „Lutosławski | Świat” (5 CD oraz 1 DVD), pod redakcją Adama Suprynowicza, prezentujące dorobek artystyczny Witolda Lutosławskiego w nowy, inspirujący sposób: w szerszym kontekście kulturowym, społecznym i cywilizacyjnym.

Pośród zgromadzonych w serwisie nagrań znajdują się wykonania prowadzone przez samych twórców, ale także przez światowej sławy dyrygentów polskich i zagranicznych. Część z nich to rejestracje prawykonania utworów, mające istotne znaczenie dokumentacyjno-archiwalne.

GRANATOWY ZESZYT – FILM DOKUMENTALNY

19 grudnia 2013 | Warszawa

Reżyseria:

Natasza Ziółkowska-Kurczuk

Producent:

AURUM FILM

FOT. KAJA KURCZUK

NOTATNIK Z ZAPISKAMI WITOLDA LUTOSŁAWSKIEGO DOTYCZĄCYMI WSPÓŁCZESNEJ SZTUKI. PRZEMYŚLENIA KOMPOZYTORA ZAPISANE NA KARTKACH. GRANATOWY ZESZYT – TO BRULION ZWIĄZANY Z KOMPOZYTOREM I TYTUŁ FILMU DOKUMENTALNEGO O NIM.

Przez 25 lat na kartkach granatowego zeszytu Witold Lutosławski notował swoje uwagi, spostrzeżenia i przemyślenia. Prowadził go w latach 1958–1984, choć wpisy są nieregularne a przerwy pomiędzy nimi czasem mają nawet trzy lata. Jednak lektura tych zapisków okazała się niezwykle ciekawa, bo Lutosławski unikał zarówno publicznie, jak i prywatnie wypowiedzenia sądów o innych ludziach. W notatkach można za to odnaleźć krytyczne uwagi na temat współczesnych mu technik muzycznych i prądów. Notatnik odnalazł po śmierci kompozytora jego pasierb Marcin Bogusławski. Ten notatnik, a właściwie

osobiste refleksje kompozytora na temat współczesnej muzyki stały się pretekstem do stworzenia dokumentalnego filmu o Lutosławskim. Jego autorką i reżyserką jest Natasza Ziółkowska-Kurczuk. Premiera odbyła się w Warszawie 19 grudnia 2013 roku.

Granatowy zeszyt bogaty jest w archiwalne nagrania telewizyjne z udziałem Witolda Lutosławskiego. Znalazło się tam również wiele utworów kompozytora w najlepszych wykonaniach, a także wypowiedzi osób związanych z muzykiem w szczególny sposób. Przed kamerami wystąpili też stypendyści Lutosławskiego.

Lutosławski, o czym rzadko się wspomina, był bardzo dobrze zorientowany nie tylko w muzyce, ale w ogóle w sztuce współczesnej. Miał ogromną wiedzę na temat teatru absurdu, fascynowało go poszukiwanie nowego języka w teatrze.

NATASZA ZIÓŁKOWSKA-KURCZUK | AUTORKA I REŻYSERKA

DRUGA MŁODOŚĆ DERWIDA

Wybrani wykonawcy utworów Derwida:

Rena Rolska, Kalina Jędrusik, Sława Przybylska, Halina Kunicka, Ludmiła Jakubczak, Mieczysław Fogg.

W MARCU 1957 ROKU WITOLD LUTOSŁAWSKI NAPISAŁ PODANIE DO ZARZĄDU GŁÓWNEGO STOWARZYSZENIA AUTORÓW ZAIKS, W KTÓRYM ZWRÓCIŁ SIĘ Z PROŚBĄ O ZATWIERDZENIE NOWEGO PSEUDONIMU „DERWID”.

Pod tym pseudonimem kompozytor pisał utwory rozrywkowe. Wykonawcami piosenek byli m.in. Rena Rolska, Kalina Jędrusik, Sława Przybylska, Halina Kunicka, Ludmiła Jakubczak i Mieczysław Fogg. Kiedy przestało być tajemnicą kto kryje się pod pseudonimem Derwid, Lutosławski sprzeciwiał się wznawianiu i wykonywaniu swoich piosenek. Powrót do tej twórczości był możliwy dopiero po jego śmierci.

Obchody 100. rocznicy urodzin kompozytora stały się doskonałą okazją do ich wznawienia. Nakładem PWM ukazało się dwuzeszytowe wydanie 33 utworów rozrywkowych. **Piosenki taneczne Derwida (Witolda Lutosławskiego) na głos i fortepian** to wydanie utworów rozrywkowych, powstałych w latach 50. i 60. ubiegłego stulecia na potrzeby Polskiego Radia. Większość z nich rozproszona była w różnych antologiach, a dwa wydane zostały po raz pierwszy. Wydanie zawiera osobno teksty oraz notę historyczną o piosenkach Derwida pióra Danuty Gwizdalanki. Cały zbiór został przedstawiony w formie koncertu, który odbył się w Klubie pod Jaszczurami w Krakowie 25 października 2013.

Polskie Nagrania zaś przygotowały

płytę CD **Piosenki Derwida/ Witolda Lutosławskiego**, na której znalazło się 14 utworów w oryginalnych nagraniach z lat 50. i 60. XX wieku. Utwory wykonują najpopularniejsi piosenkarze tamtego okresu, m. In.: Rena Polska, Ludmiła Jakubczak, Sława Przybylska z Chórem Czejanda. „Jesteśmy przekonani, że docenią Państwo swobodę i mistrzostwo Autora, z jakim poruszał się on również po obszarach muzyki o lżejszym nieco obliczu” – napisano na stronie Polskich Nagrań w omówieniu płyty.

„Od dwóch lat duet ElettroVoce z wiolonczelistą Andrzejem Bauerem prezentuje zaaranżowany przez siebie program piosenek Derwida, najbardziej wartościowy artystycznie ze wszystkich dotychczasowych prób. W Roku Lutosławskiego doczekał się wydania płytowego” – tak o albumie **el Derwid. Plamy na stońcu** napisała w „Polityce” Dorota Szwarcman. Projekt powstał w 2008 roku dla Festiwalu Witolda Lutosławskiego – Łańcuch V. W roku 2013 – z okazji obchodów 100. rocznicy urodzin kompozytora – prezentowany był kilkakrotnie m.in. w Londynie 21 marca 2013, a także zarejestrowany na płycie.

FOT. OLGA TALARSKA

Popularne w połowie XX wieku piosenki przypominano na niezliczonej liczbie koncertów, m. in. w Muzeum Przyrody w Drozdowie, organizowanych przez Fundację Kalinowe serce, a także Potańcówkach w stylu retro.

LUTOSŁAWSKI I SZTUKI WIZUALNE

17 listopada | Kraków

Organizator:
Akademia Sztuk Pięknych w Krakowie

4 czerwca - 14 października 2013 | Warszawa

Organizator:
Zespół Państwowych Szkół Plastycznych im. W. Gersona

17 grudnia 2013 | Warszawa

Organizator:
Grupa Twórcza Symfonia

MUZYKA WITOLDA LUTOSŁAWSKIEGO STAŁA SIĘ INSPIRACJĄ DLA ARTYSTÓW SZTUK WIZUALNYCH, KTÓRYCH PRACE MOŻNA BYŁO PODZIWIĄĆ W RAMACH OBCHODÓW ROCZNICOWYCH.

Akademia Sztuk Pięknych w Krakowie przygotowała konkurs i wystawę *Przypadek i porządek*, która prezentowana była w Muzeum Sztuki i Techniki Japońskiej Manggha. Finisaż wystawy 17 listopada 2013 roku wzbogacił koncert utworów Witolda Lutosławskiego, Jana Sebastiana Bacha i Ludwiga van Beethovena. Podczas tej uroczystości wręczone zostały nagrody laureatom Konkursu Studenckiego na dzieło dedykowane osobie i twórczości Witolda Lutosławskiego, odbyło się także spotkanie publiczności z artystami.

„Celem projektu jest przybliżenie twórczości Lutosławskiego i współczesnych artystów polskich w kontekście wydarzeń kulturowych i historycznych. Niezwykle ważna dla projektu wydaje się również korespondencja sztuk oraz ukazanie, czy nawet sprowokowanie różnych postaw i zachowań artystycznych. Ten projekt został zrealizowany właśnie jako połączenie oraz

wzajemna inspiracja sztuk plastycznych i muzycznych, instalacji multimedialnych, spotkań i dyskusji” – czytamy o wystawie na stronie galerii sztuki w Łodzi, gdzie także była prezentowana.

W Zespole Państwowych Szkół Plastycznych im. W. Gersona w Warszawie w ramach obchodów 100. rocznicy urodzin Witolda Lutosławskiego zorganizowano warsztaty plastyczne, podczas których młodzi artyści wykonywali prace plastyczne inspirowane twórczością wielkiego polskiego kompozytora pod nazwą *Od gliny do Mp4*. W ramach tego projektu uczniowie przygotowali także przedstawienie i zabawy edukacyjne związane z życiem i twórczością Lutosławskiego. Wszystkie prace zaprezentowane zostały 14 października 2013 roku podczas uroczystości kończącej realizację tego projektu.

Grupa Twórcza Symfonia uczciła dwoma wystawami poświęconymi

kompozytorowi. Pierwsza z nich *Łańcuch koloru i dźwięku* prezentowana była w Galerii U w Warszawie a także w Filharmonii Świętokrzyskiej. Złożyły się na nią prace ośmiu artystów, należących do grupy. Tytuł wystawy nawiązuje do utworów Lutosławskiego a prace inspirowane są jego twórczością. Prace 28 artystów Grupy Twórczej Symfonia złożyły się na wystawę *Lutosławski – źródło inspiracji*. Prezentacji dzieł towarzyszył obszerny katalog wydany w trzech językach: polskim, angielskim i francuskim z reprodukcjami prac artystów, recenzjami, tekstami związanymi z muzyką i promowaną przez grupę „syntezą sztuk”. Wystawa prezentowana była od 26 listopada do 17 grudnia 2013 roku w Domu Artysty Plastyka w Warszawie.

Akademia Sztuk Pięknych w Krakowie przygotowała konkurs i wystawę *Przypadek i porządek*, która prezentowana była w Muzeum Sztuki i Techniki Japońskiej Manggha. Finisaż wystawy wzbogacił koncert utworów Witolda Lutosławskiego, Jana Sebastiana Bacha i Ludwiga van Beethovena.

WYBRANE WYDARZENIA ZAGRANICZNE

Inauguracja zagranicznych obchodów Roku Lutosławskiego	52
Cykl „Woven Words”	54
Berliner Philharmoniker pod batutą sir Simona Rattle	58
Yo-Yo Ma i Chicago Symphony Orchestra	59
BBC Proms	60
Musikfest Berlin	61
Instalacja LutoScratch	62
Animacja Quay Brothers - Ruhrtriennale	64
Koncerty Krystiana Zimermana	66
Maratony muzyczne w radiu Q2 Music	68
CD „Muzyka Polska” Chandos Records	69
CD „Lutosławski: The Symphonies” – Sony Classical	70
Pamiętki Roku Lutosławskiego	71

FOT. KONRAD CŹWIK I TAM

INSTYTUT ADAMA MICKIEWICZA
pełnił w 2013 r. rolę Centrum Informacyjnego
Roku Lutosławskiego oraz koordynatora zagraniczenego
programu obchodów Roku Lutosławskiego.

INAUGURACJA ZAGRANICZNYCH OBCHODÓW ROKU LUTOSŁAWSKIEGO

30 stycznia 2013 | Londyn | Royal Festival Hall, Southbank Centre

Wykonawcy:

Philharmonia Orchestra
Esa-Pekka Salonen – dyrygent
Krystian Zimerman – fortepian

Koncert fortepianowy Lutosławskiego został napisany dla jego rodaka Krystiana Zimermana i nikt inny nie potrafi go tak wykonać, jak Zimerman, głównie dlatego, że wymaga dbałości o sposób wydobywania dźwięku, co jest specjalnością tego pianisty.

MICHAEL CHURCH | THE INDEPENDENT

TO BYŁO PIĘKNE, OLSNIEWAJĄCE WYKONANIE. KONCERT NA FORTEPIAN I ORKIESTRĘ MIAŁ W SOBIE WSZYSTKO: ŚWIETNEGO PIANISTĘ W NIEBYWAŁEJ FORMIE KONCERTOWEJ, CZUJNOŚĆ I PRZYCHYLNE PRZEWODNICTWO DYRYGENTA ORAZ ORKIESTRĘ, KTÓRA PODCZAS WYSTĘPU ZAPREZENTOWAŁA SIĘ Z NAJLEPSZEJ STRONY. JAKIE TO SZCZĘŚCIE, ŻE JESTEŚMY Z LONDYNIE!

Tak pisał Michael McManus o wieczorze inaugurującym zagraniczne obchody Roku Witolda Lutosławskiego. Był to jednocześnie pierwszy koncert z cyklu „Woven Words. Music begins where Words End”. W Royal Festival Hall przed liczną zgromadzoną publicznością wystąpiła Philharmonia Orchestra pod batutą Esa-Pekka Salonena. W programie znalazły się *Muzyka żałobna* i *Koncert na fortepian i orkiestrę* Witolda Lutosławskiego.

Jak zauważyła Anna S. Dębowska w „Gazecie Wyborczej”: „Rzadko który

z kompozytorów współczesnych budzi w artystach tyle ciepłych uczuć, oddania i szacunku co Lutosławski. Zimerman po wykonaniu *Koncertu* zjął z pulpitu nuty i pocałował je (wywołał tym owację publiczności). (...) Dla tych, którzy 25 lat temu mieli okazję usłyszeć polskie prawykonanie *Koncertu fortepianowego* na Warszawskiej Jesieni – pod dyktando kompozytora i z Zimermanem jako solistą – wieczór w Royal Festival Hall miał szczególne znaczenie, jak zawsze, kiedy historia zatacza krąg. Zimerman powrócił

do tego utworu po długiej przerwie. I jak sam mówi, odświeżył spojrzenie – teraz gra go o wiele dramatyczniej. (...) Fantastycznie wypadła Philharmonia Orchestra pod dyktando Salonena, która stworzyła z solistą jeden organizm.”
„Sam koncert poprzedziło spotkanie z Salonemem, podczas którego dyrygent opowiadał o swojej przyjaźni z Lutosławskim sięgającej końca lat siedemdziesiątych. Salonen uczęszczał wtedy na zajęcia z kompozycji prowadzone przez Lutosławskiego,

który w tym czasie gościnnie wykładał w Sibelius Academy w Helsinkach. Salonen zarysował publiczności nie tylko sylwetkę wielkiego kompozytora, ale również człowieka o dużej wrażliwości i subtelnym poczuciu humoru” – napisał Jacek Kornak dla portalu Prosto muzyce.pl.

Wieczór uzupełniła ceniona przez kompozytora muzyka francuska – tym razem suita baletowa *Dafnis i Chloé* Maurice’a Ravela.

CYKL „WOVEN WORDS”

styczeń-wrzesień 2013

Wykonawcy:

Philharmonia Orchestra

Esa-Pekka Salonen – dyrygent

„MUZYKA ZACZYNA SIĘ TAM, GDZIE KOŃCZĄ SIĘ SŁOWA” - TO ZDANIE WYPOWIEDZIANE PRZEZ WITOLDA LUTOSŁAWSKIEGO STAŁO SIĘ MOTTEM SPEKTAKULARNEGO PROJEKTU PHILHARMONIA ORCHESTRA POD BATUTĄ JEDNEGO Z NAJWAŻNIEJSZYCH AMBASADORÓW TWÓRCZOŚCI KOMPOZYTORA NA ŚWIECIE, ESA-PEKKA SALONENA.

Na przedsięwzięcie złożyły się koncerty symfoniczne w najbardziej prestiżowych salach koncertowych świata, koncerty kameralne, a także spotkania panelowe poświęcone Lutosławskiemu. Powstała rozbudowana platforma internetowa (www.wovenwords.co.uk) prezentująca nowe materiały o kompozytorze – eseje, filmy oraz artykuły muzykologów specjalizujących się w twórczości Lutosławskiego: Adriana Thomasa, Charlesa Bodmana Rae, Zbigniewa Skowrona, Nicholasa Reylanda i Stevensa Stucky.

W wydarzeniach cyklu „Woven Words” udział wzięli światowej sławy soliści: Kristian Zimerman, Leif Ove Andsnes, Helene Grimaud (fortepian) oraz Matthias Goerne (baryton), Truls Mørk (wiolonczela) i Jennifer Koh (skrzypce). Projekt przyczynił się do ugruntowania pozycji Witolda Lutosławskiego w świecie muzyki klasycznej. Jacek Hawryluk (Polskie Radio) podkreśla znaczenie wydarzenia dla Roku Lutosławskiego: „Najbardziej spektakularnym przedsięwzięciem okazała się inicjatywa,

której patronował IAM. 30 stycznia w Londynie fiński dyrygent Esa-Pekka Salonen zainaugurował cykl Woven Words: Music begins where the words end. (...) Salonen wraz z Philharmonia Orchestra i solistami dali kilkanaście koncertów - od Hiszpanii, przez Warszawę, po Japonię. 9 września w Filharmonii Berlińskiej Salonen zamknął ten cykl. Co po nim pozostanie? Wrażenie idealnej międzynarodowej współpracy, artystycznego profesjonalizmu i szczerego uwielbienia dla muzyki Polaka.”

Są momenty, kiedy chciałbym pokazać mu, co zrobiłem i chciałbym poznać jego opinię a nawet krytykę. Byłoby wspaniale. On nie był nauczycielem, bo nie miał studentów, ale wywarł bardzo mocny muzyczny wpływ na moje życie. Odszedł prawie 20 lat temu, a ja wciąż za nim tęsknię i myślę o nim, jeśli nie codziennie to na pewno w każdym tygodniu.

Esa-Pekka Salonen

Lutosławski został jednym z wielkich mistrzów XX wieku nie dlatego, że stał się modny lub zdobył rozgłos, lecz dlatego, że jego twórczość oddaje porywające piękno jego świata dźwięków. Posługuje się harmonijnym językiem, ma wyrazistą melodyjność, przejrzystą formę, koncentruje się na budowaniu konstrukcji dramaturgicznej i jest bardzo komunikatywna.

STEVEN STUCKY

CYKL „WOVEN WORDS” NA ŚWIECIE

30 stycznia 2013
Londyn
Royal Festival Hall
2450
odbiorców

6 lutego 2013
Londyn
Queen Elizabeth Hall
810
odbiorców

7 marca 2013
Londyn
Royal Festival Hall
2250
odbiorców

21 marca 2013
Londyn
Royal Festival Hall
2250
odbiorców

10 czerwca 2013
Paryż
Theatre des Champs
– Elysees
1710
odbiorców

19 maja 2013
Madryt
Auditorio Nacional
2092
odbiorców

16 marca 2013
Modena
Teatro Comunale
Luciano Pavarotti
810
odbiorców

9 września 2013
Berlin
Berliner
Philharmonie
2391
odbiorców

26 maja 2013
Drezno
Semperoper
1170
odbiorców

13 marca 2013
Warszawa
Filharmonia
Narodowa
965
odbiorców

17 marca 2013
Udine
Teatro Nuovo Giovanni
1107
odbiorców

18 marca 2013
Rzym
Teatro dell'Opera
1440
odbiorców

28 maja 2013
Lublana
Culture and
Congress Centre
1080
odbiorców

27 maja 2013
Wiedeń
Wiener Konzerthaus
1656
odbiorców

7 lutego 2013
Tokyo
Opera City Hall
239
odbiorców

Projekt przyczynił się do ugruntowania pozycji Witolda Lutosławskiego w świecie muzyki klasycznej.

Na przedsięwzięcie złożyły się koncerty w najbardziej prestiżowych salach koncertowych salach świata.

BERLINER PHILHARMONIKER POD BATUTĄ SIR SIMONA RATTLE'A

luty – kwiecień 2013 | Berlin | Filharmonia Berlińska

Wykonawcy:

Berliner Philharmoniker
Sir Simon Rattle - dyrygent

📌 Po ostatnim z cyklu koncertów z okazji 100. rocznicy urodzin Witolda Lutosławskiego w Filharmonii Berlińskiej, 20 kwietnia 2013 roku, Sir Simon Rattle otrzymał Medal Roku Lutosławskiego.

FOT. MAT HENNEK

W PIERWSZYCH MIESIĄCACH ROKU LUTOSŁAWSKIEGO SIR SIMON RATTLE PRZEDSTAWIŁ NIEMIECKIM MELOMANOM AŻ PIĘTNAŚCIE DZIEŁ KOMPOZYTORA

Sprawił w ten sposób, że twórczość Lutosławskiego stała się jednym z ważniejszych punktów sezonu artystycznego Filharmonii Berlińskiej. Każdy z koncertów był wyjątkowym wydarzeniem artystycznym, nie tylko ze względu na pieczołowicie dobrany repertuar, ale także ze względu na wybitnych solistów, bowiem z towarzyszeniem Berlińczyków wystąpili m.in.: Anne-Sophie Mutter, Krystian Zimerman, Jonathan Kelly i Marie-Pierre Langlamet.

Podczas koncertów wykonano takie utwory Kompozytora jak: *Koncert na orkiestrę*, *Koncert na fortepian i orkiestrę*, *Koncert na wiolonczelę i orkiestrę*, *Preludia i fuga na 13 instrumentów smyczkowych*, *Koncert podwójny na obój, harfę i orkiestrę smyczkową*.

Na stronie internetowej Filharmoników Berlińskich w opisie jednego z koncertów czytamy: „Lutosławski, który zmarł w 1994 roku, jest jednym z najbardziej wszechstronnych i znaczących kompozytorów polskich XX wieku [...]. Osoba i twórczość Lutosławskiego są od dawna znane miłośnikom muzyki i to nie tylko tym, którzy mają szczególną skłonność do awangardy.”

YO-YO MA I CHICAGO SYMPHONY ORCHESTRA

28 lutego – 2 marca 2013 | Chicago | Chicago Symphony Center

Wykonawcy:

Chicago Symphony Orchestra
Esa-Pekka Salonen – dyrygent
Yo-Yo Ma – wiolonczela

PODCZAS AŻ TRZECH KONCERTÓW W CHICAGO, YO-YO MA WYKONAŁ *KONCERT NA WIOLONCZELĘ I ORKIESTRĘ* WITOLDA LUTOSŁAWSKIEGO Z TOWARZYSZENIEM CHICAGO SYMPHONY ORCHESTRA, ZESPOŁU ZALICZANEGO DO PRESTIŻOWEJ „WIELKIEJ PIĄTKI” AMERYKAŃSKICH ORKIESTR SYMFONICZNYCH.

Jak pisze muzykolog Tomasz Jeż o historii *Koncertu*: „Podczas spotkania kompozytora z Rostropowiczem jesienią 1970 roku, Lutosławski dla przybliżenia przyszłemu wykonawcy *Koncertu* Wiolonczelowego użył metafory konfliktu jednostki z ogółem, która w jakiś sposób mogła być kluczem do interpretacji kompozycji o tak dramatycznym charakterze. Rostropowicz natychmiast podchwycił tę ideę i często

powoływał się na nią, za każdym razem interpretując ją w kontekście politycznym, poszukując nawet identyfikacji ze swą własną biografią. Sytuacja polityczna w Polsce tego czasu także skłaniała do takiej interpretacji *Koncertu*, pomimo wielokrotnego sprzeciwu samego kompozytora.” Lutosławski wielokrotnie jednak podkreślał, że jego twórczość nie wyraża żadnych idei pozamuzycznych.

Gdy twórczość kompozytora wykonują takie sławy jak Yo-Yo Ma, sala zawsze wypełniona jest do ostatniego miejsca. Trudno się zresztą dziwić, że melomani tak licznie przybyli do Chicago wysłuchać *Koncertu* w interpretacji jednego z najsłynniejszych wiolonczelistów świata – artysta bowiem nigdy nie nagrał tego utworu na płycie.

Misją wielkiego wiolonczelisty jest popularyzacja repertuaru wiolonczelowego XX i XXI wieku. Wykonanie *Koncertu na wiolonczelę i orkiestrę* Witolda Lutosławskiego stanowiło hołd złożony wielkiemu polskiemu kompozytorowi.

JOHN VAN RHEIN | CHICAGO TRIBUTE

FOT. GRZEGORZ ROGINSKI | EAST NEWS

BBC PROMS

lipiec-wrzesień 2013 | Londyn | Royal Albert Hall

Wykonawcy:

BBC Symphony Orchestra
English Chamber Orchestra
Orkiestra Symfoniczna Filharmonii Narodowej w Warszawie

Dyrygenci:

Thomas Adès
Edward Gardner
Sakari Oramo
Paul Watkins
Antoni Wit

BBC PROMS TO NAJWIĘKSZY I NAJSTARSZY SPOŚRÓD WSPÓŁCZESNYCH FESTIWALI MUZYCZNYCH, NIEZMIENNIE PRZYCIĄGAJĄCY WYBITNYCH ARTYSTÓW, DYRYGENTÓW, A TAKŻE SETKI TYSIĘCY MELOMANÓW Z CAŁEGO ŚWIATA.

Ubiegłoroczna edycja wydarzenia była pierwszą w historii, na taką skalę prezentującą twórczość polskich kompozytorów. Oprócz dzieł Lutosławskiego, zabrzmiała również muzyka Krzysztofa Pendereckiego, Henryka Mikołaja Góreckiego, Karola Szymanowskiego i Andrzeja Panufnika. Radiowych transmisji koncertów Lutosławskiego wysłuchały ponad 2 miliony osób.

W 2013 roku, muzyka polska pojawiła się na festiwalu aż na 12 koncertach. Podczas inauguracji wydarzenia, publiczność usłyszała *Wariacje na temat Paganiniego* Lutosławskiego w wykonaniu

pianisty Stephena Hough'a i towarzyszącej mu BBC Symphony Orchestra pod batutą Sakariego Oramo. Kilka dni później, wraz z wiolonczelistą Pauliem Watkinsem, brytyjska orkiestra dała kolejny wspaniały popis.

Na festiwalu zaprezentowano również kameralne dzieła Lutosławskiego, w tym *Partię*, którą podczas dwóch koncertów w Cadogan Hall wykonali Vilde Frang i Michail Lifits oraz *Paroles tissées* w wykonaniu Bena Johnsona i English Chamber Orchestra, pod batutą Paula Watkina. W programie wydarzenia znalazł się również występ Orkiestry Filharmonii Narodowej pod batutą Antoniego Wita - była to pierwsza w historii

Publiczność

Royal Albert Hall przyjęła *Koncert na wiolonczelę* Lutosławskiego okrzykami entuzjazmu. Wcześniej chyba tylko inauguracja koncertów z cyklu „Woven Words” Esa-Pekka Salonena w Londynie cieszyła się takim powodzeniem.

ANNA GROMNICKA | WPROST

prezentacja polskiej orkiestry na tym festiwalu. Obok koncertów odbyły się także prelekcje, warsztaty, przedstawienia i imprezy rodzinne.

Od samego początku, założeniem powstałego w 1895 roku BBC Proms była popularyzacja muzyki klasycznej wśród szerokiej publiczności. Koncerty promenade pomyślane jako cykl wydarzeń dla mniej osłuchanej publiczności, przekształciły się z festiwalu edukacyjno-promocyjnego w prawdziwą ucztę dla miłośników muzyki. Nieprzerwanie od 1927 roku organizatorem festiwalu pozostaje BBC, transmitując koncerty w telewizji, radiu i internecie.

MUSIKFEST BERLIN

sierpień-wrzesień 2013 | Berlin | Filharmonia Berlińska

Wykonawcy:

Filharmonicy Berlińscy
Philharmonia Orchestra
Royal Concertgebouw Orchestra
Symphonieorchester des Bayerischen Rundfunks
Pittsburgh Symphony Orchestra
Staatskapelle Berlin

FESTIWAL, ORGANIZOWANY PRZEZ BERLINER FESTSPIELE, W 2013 ROKU POŚWIĘCONY BYŁ TRZEM KOMPOZYTOROM, WYWODZĄCYM SIĘ Z EUROPY ŚRODKOWEJ I WSCHODNIEJ: WITOLDOWI LUTOSŁAWSKIEMU, BELI BARTÓKOWI I LEOŠOWI JANÁČKOWI.

„Po szóstym koncercie tegorocznego festiwalu Berliner Festspiele, na którym zagrano utwory Witolda Lutosławskiego, dyrektor Winrich Hopp, odpowiedzialny za muzyczny program, powiedział dziennikarzom: Nie myślcie, że gramy tu muzykę polską. To jest festiwal Lutosławskiego, dla mnie to kompozytor, którego porównuję z Mozartem” – napisał Jacek Marczyński w „Rzeczpospolitej”.

Muzyka Lutosławskiego została zaprezentowana przez najlepsze europejskie orkiestry pod batutą dyrygenckich sław, takich jak: sir Simon Rattle, Daniele Gatti, Mariss Jansons czy Daniel Barenboim.

O ostatnim koncercie tego festiwalu Jacek Marczyński („Rzeczpospolita”) napisał, że trzeba przekonywać publiczność do kompozytora, który wciąż uważany jest za twórcę awangardowego. O tym, że warto, świadczy „entuzjazm, z jakim w poniedziałek przyjęto w Berlinie *III Symfonię* Lutosławskiego. Londyńską Philharmonia Orchestra dyrygował Esa-Pekka Salonen. I gdyby nie ten fiński artysta, być może festiwal w Berlinie wyglądałby inaczej. On przekonał dyrektora festiwalu, że edycja w 2013 roku powinna być poświęcona Lutosławskiemu. Philharmonia Orchestra tak zaś podkreśliła somnambuliczny charakter tej muzyki, że na jej tle pokrewne w nastroju utwory Debussy'ego i Ravela wypadły blado.”

Dziesięciu koncertów podczas Musikfest w Berlinie wysłuchały prawie 22 tysiące melomanów. Ostatni koncert festiwalu kończył także cykl „Woven Words”.

INSTALACJA LUTOSCRATCH

maj 2013 | Wrocław | 15. Biennale Sztuki Mediów WRO 13 Pioneering Values

wrzesień 2013 | Warszawa | 56. Międzynarodowy Festiwal Muzyki Współczesnej „Warszawska Jesień”

FOT. KONRAD ĆWIK | IAM

NAJNOWSZA INSTALACJA PAWŁA JANICKIEGO, ARTYSTY ZWIĄZANEGO Z CENTRUM SZTUKI WRO, ZAINSPIROWANA ZOSTAŁA TWÓRCZOŚCIĄ WITOLDA LUTOSŁAWSKIEGO. TWÓRCA PRZENIÓSŁ IDEĘ ALEATORYZMU KONTROLOWANEGO – TECHNIKI KOMPOZYTORSKIEJ STWORZONEJ PRZEZ WITOLDA LUTOSŁAWSKIEGO – NA GRUNT SZTUK NA GRUNT SZTUK MULTIMEDIALNYCH.

Technika ta polega na rezygnacji z podziału metrycznego w zapisie nutowym – kompozytor wyznacza jedynie wysokość dźwięków, wykonawca sam zaś określa tempo, w jakim je wykona.

Audiowizualny zapis utworu prezentowany na trzech ekranach jest skorelowany z ruchem gramofonów, którymi w dowolny sposób sterują widzowie. Poruszając gramofonową płytą odbiorcy mogą wpłynąć na efekt i tempo odtworzenia zapisu. Zwalnianie, zatrzymywanie, przyspieszanie obrotów płyty, dociskanie jej palcami, scratchowanie czy przenoszenie ramienia gramofonu w inne miejsce na płycie – wszystkie te techniki pozwalają na własne „wykonanie” utworu. Możliwość eksperymentowania przez dowolną liczbę osób jednocześnie daje poczucie zespołowego wykonawstwa, zachęcając do interakcji między odbiorcami.

Instalacja w sposób niezwykle przystępny wyjaśnia ideę aleatoryzmu kontrolowanego poprzez proste empiryczne doświadczenie niewymagające znajomości nut: osoba oglądająca instalację może poznać mechanizmy tej techniki kompozytorskiej samodzielnie sterując płytami winylowymi na trzech gramofonach – manipulując prędkością zapętłonych ścieżek dźwiękowych, co za każdym razem powoduje desynchronizację odtwarzanego materiału, a więc za każdym razem nowy, niepowtarzalny „utwór”. Praca jest interaktywna, widzowie mogą wykorzystać również dodatkowe efekty dźwiękowe poprzez urządzenia mobilne (tablety, smartfony) dzięki dostępnej online specjalnie opracowanej aplikacji.

Specjalnie na potrzeby instalacji został stworzony krótki utwór perkusyjny, który rozpoczyna się od inwokacji – tekstu Witolda Lutosławskiego na temat aleatoryzmu i zasad nim rządzących. Audiowizualny zapis utworu prezentowany na trzech ekranach jest skorelowany z ruchem gramofonów, którymi w dowolny sposób sterują widzowie.

ANIMACJA QUAY BROTHERS – RUHRTRIENNALE

22–23 września 2013 | Duisburg | Gebläsehalle

Wykonawcy:
Bracia Quay
Ardtitti Quartet

STEPHEN I TIMOTHY QUAY TO DUET AWANGARDOWYCH AMERYKAŃSKICH TWÓRCÓW, SŁYŃĄCYCH Z NIEPOWTARZALNYCH ANIMACJI FILMOWYCH OPARTYCH NA UNIKATOWEJ SCENOGRAFII I WYKORZYSTANIU WŁASNORĘCZNIE WYKONANYCH, CHARAKTERYSTYCZNYCH LALEK.

Najnowsze dzieło artystów, które powstało na zamówienie Instytutu Adama Mickiewicza jest inspirowane *Kwartetem smyczkowym* Witolda Lutosławskiego. Premiera animacji odbyła się podczas Ruhrtriennale – obecnie jednego z najciekawszych festiwali sztuk na świecie. Tematem przewodnim minionej edycji wydarzenia była relacja pomiędzy obrazem a dźwiękiem. Muzykę na żywo podczas premiery dzieła – *Kwartet smyczkowy* Lutosławskiego – wykonał Ardititi Quartet.

„*Kwartet smyczkowy* jest nowym głosem w ich twórczości, płaskim i graficznym, rezygnującym z realności na rzecz znaku (...) *Kwartet smyczkowy* to dla Quayów eksperyment, wyjście poza trójwymiarowy plan lalkowy, poza balet, ale i katalog znalezionych obrazów. Aleatoryzm Lutosławskiego jest idealną ścieżką dźwiękową dla tej wyprawy” – napisała Adrianna Prodeus w „*Ruchu Muzycznym*”. „Sławni bliźniacy Quay

to wspaniali ambasadorowie polskiej kultury. Reżyserzy, jak sami podkreślają, odkrywali środkowowschodnią Europę patrząc na nią oczami Kafki i Schultza. Temu ostatniemu zawdzięczają też sławę w Polsce i uwielbienie fanów. Ich animowany surrealistyczny obraz »Ulica krokodyli« wszedł już do klasyki kina i zachwyca kolejne pokolenia kinomanów” – Kulturaonline.pl.

Instytut Adama Mickiewicza zaskakuje w tym roku doskonałymi pomysłami związanymi z obchodami roku słynnego kompozytora. Po niecodziennej wystawie eksperymentalnej i bardziej klasycznych pomysłach przyszedł czas na to, żeby Lutosławskiego wprowadzić do kina i to nie przez byle kogo.

KULTURAONLINE.PL

KONCERTY KRYSZTIANA ZIMERMANA

styczeń - wrzesień 2013 | Berlin | Londyn | Lucerna | Paryż | Singapur | Warszawa | Zurych

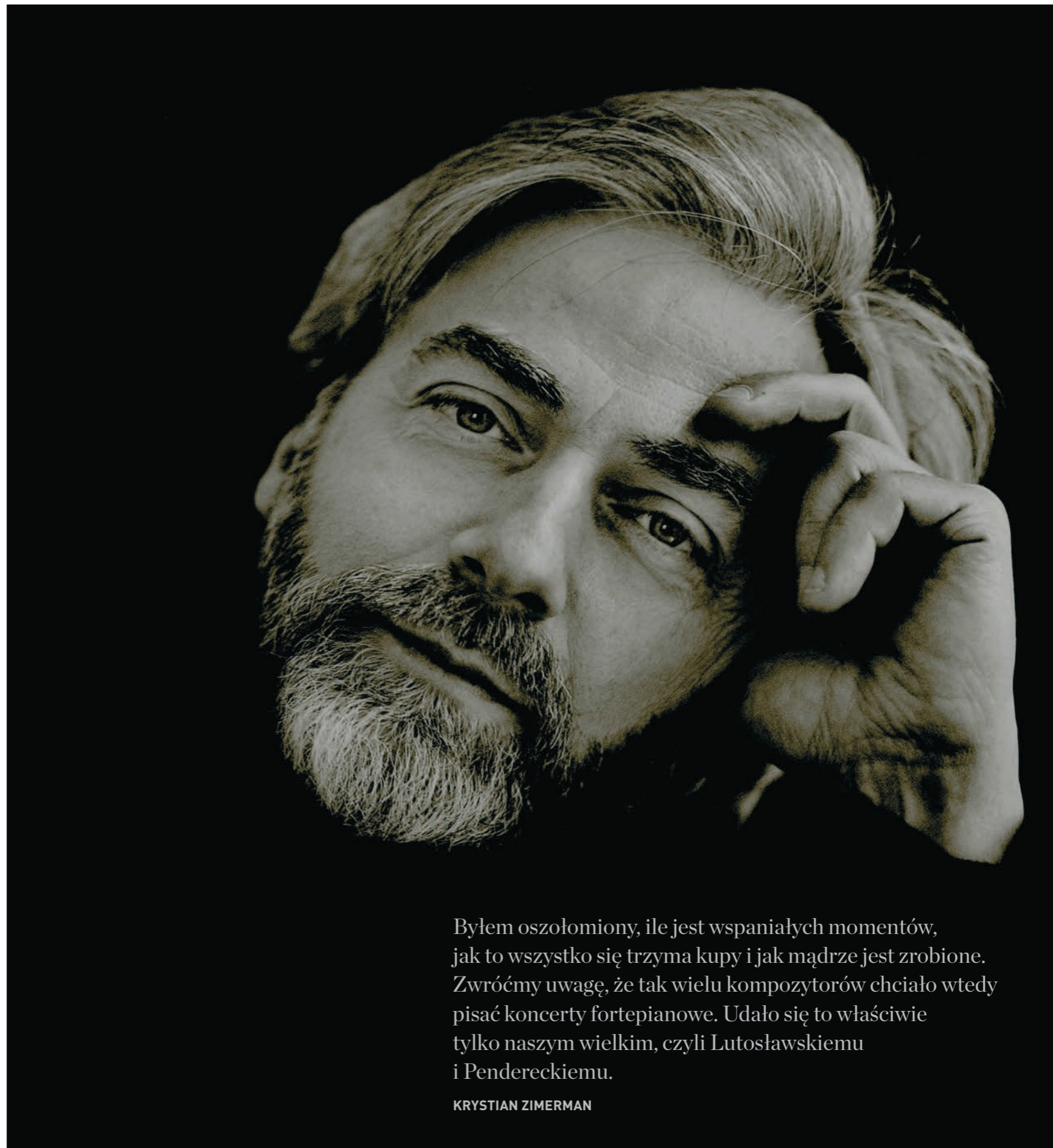
DEDYKOWANY KRYSZTIANOWI ZIMERMANOWI *KONCERT NA FORTEPIAN I ORKIESTRĘ* STAŁ SIĘ WYJĄTKOWO WAŻNĄ POZYCJĄ PODCZAS OBCHODÓW ROKU WITOLDA LUTOSŁAWSKIEGO. INTERPRETACJI WIELKIEGO PIANISTY W RAMACH ROCZNICOWYCH KONCERTÓW WYSŁUCHAŁO NA ŚWIECIE PRAWIE 20 000 ODBIORCÓW.

Koncert na fortepian i orkiestrę powstał na zamówienie Festiwalu w Salzburgu, gdzie miał prawykonanie 19 sierpnia 1988 roku. Solistą był Krystian Zimerman, Orkiestrą Symfoniczną Radia Austriackiego dyrygował Kompozytor. Pierwsze polskie wykonanie *Koncertu na fortepian i orkiestrę* miało miejsce podczas Warszawskiej Jesieni tego samego roku - oczywiście w interpretacji Zimermana pod batutą Lutosławskiego.

Pianista podkreśla jak bardzo zmieniło się jego postrzeganie *Koncertu* przez lata: „Byłem oszołomiony, ile jest wspaniałych momentów, jak to wszystko się trzyma kupy i jak mądrze jest zrobione. Zwróćmy uwagę, że tak wielu kompozytorów chciało wtedy pisać koncerty fortepianowe. Udało się to właściwie tylko naszym wielkim, czyli Lutosławskiemu i Pendereckiemu” – powiedział Zimerman w rozmowie z Adamem Rozlachem dla Polskiego Radia.

W ramach Roku Witolda Lutosławskiego Krystian Zimerman wykonał *Koncert* m.in. w Singapurze,

Paryżu, Zurychu i Berlinie, jak również w londyńskiej Royal Festival Hall, inaugurując obchody rocznicowe i jednocześnie cykl „Woven Words”. Szereg koncertów w wykonaniu Zimermana przybliżył jednak *Koncert* Lutosławskiego nie tylko słuchaczom z zagranicy: „Publiczność Paryża, Lucerny czy Londynu, ale także i my, Polacy, odkrywamy na nowo to dzieło i jesteśmy zdumieni, że tak rzadko z nim obcowaliśmy” – pisał Jacek Marczyński dla portalu Dwutygodnik.com. „W normalnym, nierocznicowym życiu koncertowym świata Lutosławski funkcjonuje głównie jako twórca *Koncertu na orkiestrę*, *Muzyki żałobnej* oraz dwóch ostatnich *Symfoni*. A przecież za samą odwagę zmierzenia się z koncertem fortepianowym – formą o ogromnej tradycji – należy mu się podziw. Wśród wielkich twórców drugiej połowy XX stulecia był w tej dziedzinie szlachetnym wyjątkiem” – dodaje Marczyński.

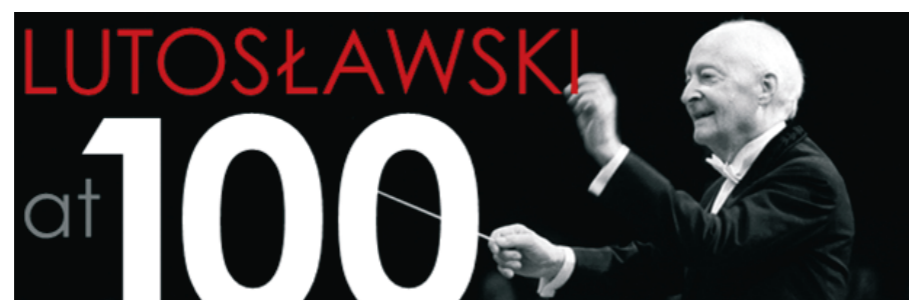
Byłem oszołomiony, ile jest wspaniałych momentów, jak to wszystko się trzyma kupy i jak mądrze jest zrobione. Zwróćmy uwagę, że tak wielu kompozytorów chciało wtedy pisać koncerty fortepianowe. Udało się to właściwie tylko naszym wielkim, czyli Lutosławskiemu i Pendereckiemu.

KRYSZTIAN ZIMERMAN

MARATONY MUZYCZNE W RADIU Q2 MUSIC

25 października – 13 grudnia 2013 | Nowy Jork

FESTIWAL „CELEBRATING POLAND” ZOSTAŁ ZORGANIZOWANY PRZEZ JEDNĄ Z NAJWAŻNIEJSZYCH W USA ROZGŁOŚNI RADIOWYCH POŚWIĘCONYCH MUZYCE KLASYCZNEJ – NOWOJORSKĄ INTERNETOWĄ RADIOSTACJĘ Q2 MUSIC.

Tematem przewodnim wydarzenia była twórczość Witolda Lutosławskiego, przedstawienie jej na tle muzyki XX wieku na świecie oraz ukazanie wpływu jaki miała na działalność kolejnych pokoleń polskich kompozytorów. W trakcie audycji prezentowane były więc również dzieła Krzysztofa Pendereckiego, Agaty Zubeł, Wojciecha Kilara, Pawła Mykiety, Henryka Mikołaja Góreckiego, Pawła Szymanskiego, Jerzego Kornowicza, Tadeusza Bairda, Elżbiety Sikory, Aleksandra Nowaka czy Wojtka Blecharza.

Na żywo transmitowane były koncerty współczesnej muzyki polskiej

z udziałem American Contemporary Music Ensemble i trzy całodobowe maratony muzyczne, z których najważniejszy „Lutosławski@100” obejmował prezentację siedmiu godzinnych odcinków audycji Stevena Stucky – kompozytora i badacza twórczości Lutosławskiego. Wyemitowany został także wywiad z Esa-Pekka Salonenem, jednym z głównych propagatorów muzyki Lutosławskiego na świecie.

Wszystkie maratony oraz koncerty były dostępne w systemie on-demand na stronie Q2Music.org.

Po koncercie zatytułowanym „Witold Lutosławski: A Centennial Tribute” w Symphony Space odbyła się dyskusja podsumowująca dziedzictwo muzyki Lutosławskiego oraz jego wkład w rozwój muzyki współczesnej na świecie.

CD MUZYKA POLSKA CHANDOS RECORDS

Wykonawcy:

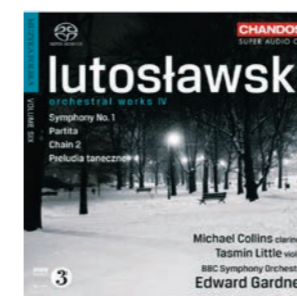
BBC Symphony Orchestra
Edward Gardner – dyrygent
Tasmin Little – skrzypce
Michael Collins – klarnet

W RAMACH WSPÓŁPRACY Z INSTYTUTEM ADAMA MICKIEWICZA, RENOMOWANE, NIEZALEŻNE BRITYJSKIE WYDAWNICTWO CHANDOS RECORDS OPUBLIKOWAŁO KOLEJNY ALBUM Z CYKLU „WITOLD LUTOSŁAWSKI – ORCHESTRAL WORKS”.

„Przedstawiona, jak dotychczas, na pięciu płytach wizja estetyki Lutosławskiego zaskakuje wtedy spójnością, konsekwencją i pewną – dobrze rozumianą – zachowawczością. (...) nagrania Gardnera dla firmy Chandos są bezkonkurencyjne, jeśli chodzi o zrównoważony i wysoki poziom wykonawczy oraz interpretacyjną koherencję (takie znakomitości, jak klarnecista Michael Collins lub wspomniany Louis Lortie, świetnie odnalazły się w ogólnej wizji kapelmistrza). Co istotniejsze, to cykl zaplanowany jako portret XX-wiecznego klasyka, wręcz tradycjonalisty, w takim słowa rozumieniu, w jakim tradycjonalista

był lubiany przez brytyjskiego dyrygenta Britten. Lutosławski Gardnera nie jest awangardzistą o neoklasycznym rodowodzie, lecz neoklasycykiem, któremu udało się skutecznie zaadaptować awangardowe środki” – napisał Michał Mendyk w „Ruchu Muzycznym”.

W ramach współpracy z IAM, Chandos Records stworzyło specjalną serię „Muzyka Polska”, prezentującą dzieła najważniejszych polskich kompozytorów XIX i XX wieku: Karola Szymanowskiego, Grażyny Bacewicz, Krzysztofa Pendereckiego, Henryka Mikołaja Góreckiego i Witolda Lutosławskiego.

Chandos Records jest cieszącym się dużym uznaniem w branży muzycznej niezależnym brytyjskim wydawnictwem płytowym, wielokrotnie wyróżnianym m.in. przez prestiżowy magazyn „Gramophone”.

CD LUTOSŁAWSKI: THE SYMPHONIES – SONY CLASSICAL

Wykonawcy:

Los Angeles Philharmonic
Esa-Pekka Salonen - dyrygent

W STYCZNIU 2013 ROKU DO RĄK MELOMANÓW TRAFIŁ DWUPLYTOWY ALBUM WYDAWNICTWA SONY CLASSICAL „LUTOSŁAWSKI: THE SYMPHONIES” W WYKONANIU LOS ANGELES PHILHARMONIC POD DYREKCJĄ ESA-PEKKA SALONENA.

„Stuchając Salonena można powiedzieć wiele o jego trwałym szacunku dla tego kompozytora” – napisał Seth Colter Walls dla prestiżowego nowojorskiego portalu radiowego WQXR.

Na płytach, oprócz wydanych w minionych latach *Symfonii* nr II–IV, zamieszczone zostało także nagranie *I Symfonii* Witolda Lutosławskiego w nigdy wcześniej niezarejestrowanej interpretacji Salonena.

Jak napisała Dorota Szwarcman w „Polityce”: „Komplet z pewnością wejdzie do kanonu nagrań tej muzyki, zwłaszcza że jest to Lutosławski prawie z pierwszej ręki: dyrygent znał osobiście kompozytora i uważa go za osobę, która miała największy wpływ na jego drogę artystyczną.”

Album „Lutosławski: The Symphonies” otrzymał nagrodę „Preis der Deutschen Schallplattenkritik” w kategorii muzyka

symfoniczna – jedno z najbardziej prestiżowych wyróżnień muzycznych w Niemczech. Nagranie *I Symfonii* dokonane dla tego wydawnictwa otrzymało także nominację do nagrody „Grammy” w kategorii Best Orchestral Performance.

„Wydane na setne urodziny Witolda Lutosławskiego jego cztery symfonie, skomponowane na przestrzeni 50 lat, między 1947 a 1992 rokiem, zwiędle odzwierciedlają rozwój stylu tego znaczącego polskiego kompozytora. Nagrania na żywo z zespołem Los Angeles Philharmonic pod batutą jego wieloletniego dyrygenta Esa-Pekka Salonena, który znał Lutosławskiego i od młodości był jego orędownikiem, powstały między 1985 a 2012 rokiem. Jest to wzorcowe wykonanie, które ukazuje wszystkie oblicza muzyki Lutosławskiego.” – ocena członka jury Deutschen Schallplattenkritik, Petera Stiebera.

Lepszego wykonawcy swych dzieł
Lutosławski nie mógł znaleźć.

JACEK HAWRYLUK | POLSKIE RADIO

PAMIĄTKI ROKU LUTOSŁAWSKIEGO

Pamiętki:

Pudełko, koszulka

LUTOSŁAWSKI PISAŁ PARTYTURY OŁÓWKIEM, WYCIERAJĄC NUTY OD CZASU DO CZASU I POZOSTAWIAJĄC DROBINY GUMKI NA RĘKOPISIE. SZCZOTKA SŁUŻYŁA MU DO ICH USUWANIA.

FOT. IAM

To drewniane pudełko stanowiło zaskakujący gadżet obchodów Roku Lutosławskiego. Wiele obdarowanych prezentem nie kryło wzruszenia, podkreślając, iż bardzo trafnie nawiązuje ono do osobowości i sposobu pracy kompozytora.

„Polacy (a przez Polaków mam na myśli godny podziwu Instytut Adama Mickiewicza, który funkcjonuje podobnie do British Council, lecz jest bardziej pomysłowy) podarowali mi najbardziej przeuroczo nieprzydatny, muzyczny upominek, jaki kiedykolwiek widziałem. (...) To małe, przepięknie wykonane drewniane pudełko, z wygrawerowanym autografem Lutosławskiego, zawierające małą szczoteczkę (w rodzaju tych, które, jeśli są większe, stanowią parę z szufelką) i ołówek zakończony gumką.

Z fotografii Luto, także umieszczonej w pudełku, ukazującej go przy pracy, dowiedziałem się, do czego służyły te przedmioty. Lutosławski pisał partytury ołówkiem, wycierając nuty od czasu do czasu i pozostawiając drobiny gumki na rękopisie. Szczotka służyła mu do ich usuwania.” – napisał Michael White w „The Telegraph”.

Ogromnym zainteresowaniem cieszyły się również koszulki z wizerunkiem Lutosławskiego zaprojektowane przez Marcina Łagockiego.

PARTNERZY ROKU LUTOSŁAWSKIEGO

instytut muzyki i tańca

INSTYTUT MUZYKI I TAŃCA jest narodową instytucją kultury powołaną 1 października 2010 przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego Bogdana Zdrojewskiego. Powstanie Instytutu poprzedziły konsultacje środowiskowe oraz trzymiesięczny okres przygotowywania strategii rozwoju w ramach dialogu społecznego z polskimi organizacjami i instytucjami działającymi w zakresie muzyki i tańca. Podstawową misją IMiT jest działalność na rzecz rozwoju kultury muzycznej i tanecznej w Polsce.

Instytut zajmuje się badaniem i analizą funkcjonowania środowisk tańca i muzyki, przedstawia Ministrowi raporty i postulaty, stanowiąc zaplecze eksperckie. Inicjuje własne programy wspierające rozwój kultury muzycznej i tanecznej, prowadzi także działania w sferze edukacyjnej oraz działalność dokumentacyjną i archiwizacyjną. Uczestniczy również w wymianie informacji i doświadczeń pomiędzy krajowymi i międzynarodowymi organizacjami branżowymi, organizuje warsztaty i szkolenia oraz zleca badania naukowe.

W ciągu pierwszych trzech lat działalności Instytut priorytetowo skoncentrował się na organizacji **I Kongresu Tańca** (w kwietniu 2011 roku) oraz **I Konwencji Muzyki Polskiej** (w maju 2011 roku). Wśród najważniejszych działań IMiT znalazło się również wydanie **Raportu o stanie muzyki polskiej**, a także raportu z I Kongresu Tańca. We współpracy z innymi podmiotami zostały opracowane również pierwsze wydawnictwa specjalistyczne.

Stworzono nową nagrodę środowiska muzycznego – **Koryfeusz Muzyki Polskiej** – której wręczenie odbywa się corocznie podczas uroczystej Gali koncertowej w dniu 1 października, w Międzynarodowym Dniu Muzyki oraz w rocznicę powstania IMiT. Uroczomiono również bazę-portal taniecPOLSKA.pl. IMiT jest także współorganizatorem wielu wydarzeń artystycznych w całym kraju.

W 2013 roku Instytut pełnił dodatkowo funkcję Biura Obchodów Roku Lutosławskiego oraz operatora programu Ministra „Lutosławski 2013 – Promesa”.

www.imit.org.pl

CULTURE.PL to codziennie aktualizowany serwis informujący o najciekawszych wydarzeniach związanych z polską kulturą na całym świecie. To największe i najbardziej wszechstronne źródło wiedzy o polskiej kulturze – oprócz informacji o wydarzeniach organizowanych w Polsce i za granicą znaleźć tu można liczne sylwetki artystów, recenzje, eseje, opisy i informacje o instytucjach kultury. Od ponad dekady portal culture.pl prowadzony jest przez Instytut Adama Mickiewicza – narodową instytucję kultury, której zadaniem jest budowanie marki Polska w wymiarze kultury oraz udział w międzynarodowej wymianie kulturalnej.

Realizując swoją misję, **INSTYTUT ADAMA MICKIEWICZA** odgrywa istotną rolę w prezentacji polskiej kultury na całym świecie w wiodących galeriach, teatrach, klubach i festiwalach we współpracy z najważniejszymi partnerami: w Brukseli (Bozar, La Monnaie), Edynburgu (Edinburgh International Festival), Londynie (Southbank Centre, Barbican Centre, National Theatre, Whitechapel Gallery, London Design Festival), Berlinie (Martin Gropius Bau), Madrycie (Teatro Real), Moskwie (Muzeum Sztuk Pięknych im. Puszkina, Festiwal Złota Maska), Nowym Jorku (Brooklyn Academy of Music, Lincoln Center) i w wielu innych miastach. Instytut zorganizował już ponad 4 tysiące wydarzeń, m. in.: Rok Polski w Izraelu, POLSKA! YEAR w Wielkiej Brytanii oraz Zagraniczny Program Kulturalny Polskiej Prezydencji w UE. Ponadto Instytut uruchomił szereg interesujących, nadal funkcjonujących projektów, jak na przykład program promocji polskiego designu, East European Performing Arts Platform, I, CULTURE Orchestra, Polska Music, Projekt Azja.

Więcej informacji o naszych projektach i polskiej kulturze na stronie: www.culture.pl i w naszym newsletterze.

www.culture.pl

Towarzystwo im. WITOLDA LUTOSŁAWSKIEGO
the WITOLD LUTOSŁAWSKI society

TOWARZYSTWO IM. WITOLDA LUTOSŁAWSKIEGO założyła w 1999 r. grupa artystów i osób związanych z osobą Lutosławskiego (m.in. Andrzej Bauer, Michał Bristiger, Julia Hartwig, Ryszard Kapuściński, Kazimierz Kord, Zygmunt Krauze, Jan Krenz, Józef Patkowski, Ewa Pobłocka, Jerzy Tchórzewski, Andrzej Wajda i Antoni Wit).

Pierwszym prezesem Towarzystwa został Jan Krenz, w 2003 r. zastąpił go Zygmunt Krauze, a w 2006 – Jadwiga Rappé. Od 2009 r. prezesem Towarzystwa jest Grzegorz Michalski. W skład obecnego Zarządu wchodzi: Elżbieta Markowska – wiceprezes, Kamila Stępień-Kutera – sekretarz, Marcin Krajewski – skarbnik oraz Katarzyna Naliwajek-Mazurek – członek zarządu.

Towarzystwo liczy 75 członków, w tym 12 członków honorowych, którymi są: Mario di Bonaventura, Henri Dutilleux, Heinz Holliger, Kazimierz Kord, Jan Krenz, Anne-Sophie Mutter, Esa-Pekka Salonen, Heinrich Schiff, Andrzej Wajda, Antoni Wit, Krzysztof Zanussi, Krystian Zimerman.

Celem Towarzystwa jest opieka nad spuścizną artystyczną i duchową po Witoldzie Lutosławskim oraz promocja Jego twórczości. Dla realizacji swych celów Towarzystwo korzysta ze stałego wsparcia rodziny kompozytora – Gabrieli i Marcina Bogusławskich – nadto z opieki Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego RP, zarządu m.st. Warszawy oraz prywatnych i instytucjonalnych sponsorów. Umożliwia to wydawanie książek i nut, organizację festiwalu i koncertów edukacyjnych, wystaw, odczytów, warsztatów, inspirowanie prac naukowych, współpracę z ośrodkami w kraju i za granicą, związanymi z dziełem Witolda Lutosławskiego, wreszcie rekomendowanie młodych artystów do stypendium im. Witolda Lutosławskiego fundowanego przez spadkobierców kompozytora.

www.lutoslawski.org.pl

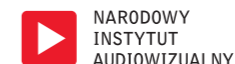
PROGRAM 2 POLSKIEGO RADIA to największa filharmonia w Polsce, prezentująca nie tylko muzykę klasyczną, ale również jazz, folk czy muzykę ludową. To także miejsce istotnych rozmów o kulturze oraz teatr wyobraźni o różnorodnym, bogatym repertuarze.

PR2 intensywnie włączył się w obchody Roku Lutosławskiego. Powstał specjalny portal poświęcony kompozytorowi (lutoslawski.polskieradio.pl), słuchacze Dwójki mogli wysłuchać wielu transmisji i retransmisji koncertów rocznicowych oraz specjalne audycje.

W ramach współpracy z Instytutem Adama Mickiewicza Dwójka m.in. przeprowadziła 13 marca transmisję z Filharmonii Narodowej koncertu inauguracyjnego Rok Lutosławskiego. Zagrała Philharmonia Orchestra pod dyrekcją Esa-Pekka Salonena. Program zdominowały oczywiście utwory bohatera wieczoru: *Muzyka żałobna, Koncert wiolonczelowy i IV Symfonia*. W przerwie koncertu słuchacze PR2 wysłuchali rozmowy z fińskim dyrygentem a także z Davidem Wheltemem i Trulsem Mørkiem.

W kwietniu w rozgłośni „Orfiej” dziennikarz PR2 Aleksander Laskowski po raz pierwszy zaprezentował rosyjskim melomanom pochodzące z archiwów Polskiego Radia nagrania Lutosławskiego pod batutą samego kompozytora.

www.dwojka.polskieradio.pl

NARODOWY INSTYTUT AUDIOWIZUALNY (NInA), państwowa instytucja kultury powołana w celu digitalizacji, udostępniania i promocji polskiego dziedzictwa, partner ustanowionego w 2013 roku przez MKiDN oraz Sejm RP Roku Witolda Lutosławskiego, włączył się w obchody poprzez realizację projektów na polu udostępniania oraz wydawniczym.

Muzyka jest jednym z głównych obszarów działalności programowej **Narodowego Instytutu Audiowizualnego**, w ramach której od początku swojego istnienia, już jako Polskie Wydawnictwo Audiowizualne (PWA), jest organizatorem wyjątkowych wydarzeń muzycznych, współtworzy i rejestruje ważne koncerty. Stale popularyzuje i upowszechnia wiedzę o muzyce, przede wszystkim polskiej muzyce współczesnej i awangardowej oraz jej twórcach. NInA prowadzi ponadto stałą **działalność wydawniczą**, rejestrując cenne zjawiska polskiej kultury muzycznej. Jest wydawcą wielu unikatowych na rynku serii przedstawiających najnowszą twórczość polskich kompozytorów czy reżyserów operowych. Instytut podejmuje stałą **programową współpracę z uznanymi festiwalami muzycznymi**. Wspiera produkcje audiowizualne popularyzujące muzykę współczesną, prowadzi serwis edukacyjny www.Muzykotekaszkolna.pl muzykotekaszkolna.pl, stale informuje i komentuje polskie życie muzyczne w internetowym magazynie kulturalnym Dwutygodnik.com, a w stałe poszerzonym o nowe treści portalu Ninateka.pl www.ninateka.pl udostępnia niezwykle wartościowe materiały dotyczące polskiej kultury muzycznej.

W ramach obchodów Roku Witolda Lutosławskiego Instytut opracował i udostępnił, pod adresem www.trzejkompozytorzy.pl, wyjątkową muzyczną kolekcję poświęconą artystycznemu dorobkowi **Witolda Lutosławskiego, Henryka Mikołaja Góreckiego i Krzysztofa Pendereckiego**. W styczniu 2014 roku na zwieńczenie Roku Witolda Lutosławskiego, nakładem NInA, ukazało się sześciopłytkowe wydawnictwo **„Lutosławski/świat”** z niepublikowanymi dotąd nagraniami, przedstawiające twórczość kompozytora.

www.nina.gov.pl

NARODOWY INSTYTUT FRYDERYKA CHOPINA jest państwową instytucją kultury, powołaną do życia decyzją polskiego parlamentu w roku 2001. Jego misją jest ochrona dziedzictwa materialnego i niematerialnego największego kompozytora polskiego wszechczasów. W ciągu ponad dekady prowadzenia działalności i stałego rozbudowywania swego programu Instytut stał się już nie tylko w Polsce, lecz także w skali międzynarodowej najważniejszym ośrodkiem skupiającym działania artystyczne, muzealne, naukowe, wydawnicze i edukacyjne prezentujące Fryderyka Chopina w szerokim kontekście kultury europejskiej. Do zadań Instytutu należy m.in. prowadzenie Muzeum Fryderyka Chopina w Warszawie wraz z jego oddziałem w Żelazowej Woli, organizacja Międzynarodowego Konkursu Pianistycznego im. Fryderyka Chopina, corocznego festiwalu „Chopin i jego Europa” czy międzynarodowych i ogólnopolskich konferencji naukowych.

W ramach obchodów Roku Lutosławskiego Instytut zorganizował 9. Międzynarodowy Festiwal Muzyczny „Chopin i jego Europa”, pod znanym tytułem **„Od Chopina do Lutosławskiego”**. W ramach Festiwalu odbyło się 9 koncertów, zawierających w programie najważniejsze dzieła Lutosławskiego, wykonywane przez najwybitniejszych muzyków krajowych i zagranicznych.

Dzięki współpracy NIFC, IMIT oraz TWL, powstała aplikacja multimedialna **„Spacerownik po Warszawie Lutosławskiego”**, będąca przewodnikiem po miejscach związanych z Witoldem Lutosławskim w Warszawie.

www.chopin.nifc.pl

Wydawcy:

Instytut Adama Mickiewicza
Ul. Mokotowska 25
00-560 Warszawa
www.iam.pl
www.culture.pl
DYREKTOR: Paweł Potoroczyn

Instytut muzyki i tańca

Instytut Muzyki i Tańca
ul. Fredry 8
00-097 Warszawa
www.imit.org.pl
DYREKTOR: Andrzej Kosowski

Pełnomocnik Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego ds. Obchodów Roku Lutostawskiego: Andrzej Kosowski

Koordinacja programu zagranicznego Roku Lutostawskiego: Ewa Bogusz-Moore

Koordinacja publikacji: Zofia Barańska

Zebranie materiałów o wydarzeniach polskich: IMIT (Alina Świąś, Mateusz Cieślak)

Zebranie materiałów o wydarzeniach zagranicznych: IAM (Zofia Barańska, Katarzyna Świętochowska)

Projekt graficzny i skład: RZECZYOBRAZKOWE.PL

Produkcja: Agata Wolska

www.lutoslawski.culture.pl

MEDIA KONTAKT

Centrum Informacyjne Roku Lutosławskiego

lutoslawski.media@iam.pl
www.iam.pl
+48 (22) 447 61 86

Instytut Adama Mickiewicza
ul. Mokotowska 25
00-560 Warszawa

Biuro Obchodów Roku Lutosławskiego

lutoslawski@imit.org.pl
www.imit.org.pl
+48 (22) 829 20 29

Instytut Muzyki i Tańca
ul. Fredry 8
00-097 Warszawa

